

Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü

Ebeler & Hemşireler için
**Cinsel Sağlık
Sempozyumu**

Bakımın Kalbinde Cinsellik

SEMPOZYUM BİLDİRİ KİTABI

24-25 Nisan 2026

Prof.Dr. Cevdet ERDÖL Konferans Salonu

General Dr. Tefik Sağlam Cd. No:1 Etlik / Ankara

EBELER VE HEMŞİRELER İÇİN CİNSEL SAĞLIK SEMPOZYUMU

Ana Tema: “Bakımın Kalbinde Cinsellik”

SEMPOZYUM BİLDİRİ KİTABI

24-25 NİSAN 2026

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Prof. Dr. Cevdet ERDÖL Konferans Salonu
Ankara, Türkiye

ISBN:

İÇİNDEKİLER

Sempozyum Davet
Sempozyum Bilimsel Programı
Sempozyum Sözlü Bildiri Programı
Sözlü Bildiri zetleri

SEMPOZYUMA DAVET

Kıymetli Meslektaşlarım ve Sevgili Öğrenciler,

Sizleri, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü ev sahipliğinde düzenlenecek olan **“Ebeler ve Hemşireler İçin Cinsel Sağlık Sempozyumu”**na davet etmekten büyük memnuniyet duyuyorum.

24–25 Nisan 2026 tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirilecek sempozyumumuzun ana teması **“Bakımın Kalbinde Cinsellik”** olarak belirlenmiştir. Cinsel sağlık; bireyin fiziksel, psikolojik ve sosyal iyilik halinin önemli bir parçası olmasına rağmen sağlık hizmetlerinde çoğu zaman yeterince ele alınamayan, konuşulması zor ve kimi zaman göz ardı edilen bir alan olmaya devam etmektedir.

Bu sempozyum ile; cinsel sağlığın hemşirelik ve ebelik bakımındaki yerini güçlendirmeyi, güncel bilimsel bilgileri paylaşmayı, klinik uygulamalarda karşılaşılan güçlükleri tartışmayı ve sağlık profesyonellerinin danışmanlık rolünü yeniden değerlendirmeyi amaçlıyoruz. Bilimsel programımızda; cinsel sağlığın yaşam döngüsü içerisindeki yeri, klinik uygulamalar, danışmanlık süreçleri, dijital çağın getirdiği yeni tartışma alanları ve cinsel sağlıkta göz ardı edilen konular farklı bakış açılarıyla ele alınacaktır.

Alanında deneyimli konuşmacıların katkılarıyla gerçekleştirilecek bu sempozyumun; bilgi ve deneyim paylaşımı için verimli bir bilimsel ortam oluşturacağına, mesleki gelişime katkı sağlayacağına ve genç meslektaşlarımız için ilham verici olacağına inanıyoruz.

Sizleri Ankara’da, Prof. Dr. Cevdet Erdöl Konferans Salonu’nda gerçekleştireceğimiz bu bilimsel buluşmada aramızda görmekten büyük mutluluk duyacağız.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Nazan KARAHA

Sempozyum Başkanı

SEMPOZYUM KURULLARI

Sempozyum Başkanı

Prof. Dr. Nazan KARAHAN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü

Bilimsel Sekreteryası

Dr. Öğr. Üyesi Ebru İNAN KIRMIZIGÜL

Dr. Öğr. Üyesi Sema ÜSTGÖRÜL

Düzenleme Kurulu

- Prof. Dr. Nazan KARAHAN
- Doç. Dr. Arzu KUL UÇTU
- Doç. Dr. Filiz ÜNAL TOPRAK
- Doç. Dr. Deniz AKYILDIZ
- Dr. Öğr. Üyesi Ebru İNAN KIRMIZIGÜL
- Dr. Öğr. Üyesi Sema ÜSTGÖRÜL
- Dr. Öğr. Üyesi Sinem CEYLAN
- Dr. Öğr. Üyesi Sümeyra DAMSARSAN
- Öğr. Gör. Nurhayat BEYAZIT YALÇIN
- Arş. Gör. Gizem AYDEMİR

Bilim Kurulu (Hakem Komitesi)

- Prof. Dr. Nazan KARAHAN - Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- Prof. Dr. Fatma İlknur ÇINAR - Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- Prof. Dr. Gülten KOÇ - Sempozyum Hakem Kurulu
- Prof. Dr. Füsun TERZİOĞLU - Akademik Kurul Üyesi
- Prof. Dr. Özlem EVLİYAOĞLU - Bilim Komitesi
- Prof. Dr. Ayfer TEZEL - Hakem Kurulu
- Prof. Dr. Çiğdem YÜKSEL - Bilim Komitesi
- Prof. Dr. Emre KARAŞAHİN - Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- Prof. Dr. Zehra GÖLBAŞI - Lokman Hekim Üniversitesi
- Doç. Dr. Arzu KUL UÇTU - Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- Doç. Dr. Deniz AKYILDIZ - Sempozyum Bilim Komitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Ebru İNAN KIRMIZIGÜL - Bilim Komitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Sinem CEYLAN - Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Sempozyum Bilimsel Programı

1. Gün — Cinselliği Anlamak, İlişkiyi Güçlendirmek		
13:00-13:30 Açılış Konuşmaları		
13:30-15:00	Oturum 1: Cinselliği Konuşabilmek Oturum Başkanları: Prof. Dr. Fatma İlknur ÇINAR, Doç. Dr. Gülten KOÇ	
13:30-13:50	Dijital Çağda İlişki Dinamikleri	Prof. Dr. Füsün Terzioğlu
13:50-14:10	Kadın Cinselliğinin Yeni ve Kadim Sırları	Cem KEÇE
14:10-14:30	Pelvik Tabanı Güçlendirmek, Cinselliği Güçlendirmek: Ebelerin Dönüştürücü Rolü	Prof. Dr. Nazan KARAHAN
14:30-14:50	Cinsellikte Estetik Kaygılar: Mitler-Gerçekler	Prof. Dr. Özlem EVLİAOĞLU
14:50-15:00	Tartışma	
15:00-15:20	Çay-Kahve arası	
15:20-15:40	Konferans: Yakınlığın Dili: Cinsellikte İletişimin Şifalı Gücü Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ayfer TEZEL	Prof. Dr. Çiğdem YÜKSEL
15:40-17:10	Oturum 2: Bedenin Hafızası Oturum Başkanları: Prof. Dr. Emre KARAŞAHİN, Doç. Dr. Buğra COŞKUN	
15:40-16:00	Dokunan Eller, Anlayan Zihinler: Mindful Cinsellik	Mustafa ÇAY
16:00-16:20	Disparoni: Görünmeyen Ağrılar ve Sessiz Çığlık	Uzm. Dr. Selver Kübra AKKAYA
16:20-16:40	Performansın Ötesi: Erkek Cinsel İşlevinde Kırılganlık	Kemal ÖZCAN
16:40- 17:00	Fonksiyonel Tıp Perspektifinden Cinsel Sağlık	Müge Yonca ÖZDOĞAN
17:00-17:10	Tartışma-Kapanış	
17:10-17:30	Konferans: İstatistik Cinsel Sağlığı Da Açıklayabilir Mi? Oturum Başkanı: Prof. Dr. Nazan KARAHAN	Doç. Dr. Naci MURAT
17:30	Gün Sonu	

2. Gün — Görünmeyi Görmek, Sınırları Tartışmak		
09:30- 10:40	Oturum 4: Kaos ve Keşif: Cinselliğin Kimlikle Dansı Oturum Başkanları: Prof. Dr. Şengül YAMAN SÖZBİR, Dr. Öğr. Üyesi Esra ÖZER	
09:30- 09:50	İki Kişilik Hikaye: Genç Çiftlerde Arzu, Cinsel Eğitim ve Evlilik Öncesi Danışmanlık	Dr. Öğr. Üyesi Ebru İNAN KIRMIZIGÜL
09:50- 10:10	Gebelikte Yakınlık: Güvenli Alan İnşa Ederek Cinselliği Yaşamak	Doç. Dr. İlkur Münevver GÖNENÇ
10:10- 10:30	Doğum Sonrası Cinsellik: Arzunun Sessizliği Mi? Yeniden Doğuş Mu?	Dr. Öğr. Üyesi Nurgül ŞİMAL YAVUZ
10:30- 10:40	Tartışma	
10:40- 11:00	Çay-Kahve Arası	
11:00-12:10	Oturum 5: Cinsellikte Görünmeyi Görmek Oturum Başkanları: Prof. Dr. Sevil ŞAHİN, Dr. Öğr. Üyesi Gonca KARATAŞ BARAN	
11:00-11:20	Kadın ve Erkek: Farklı Bedenler mi? Öğrenilmiş Roller mi?	Doç. Dr. Arzu KUL UÇTU
11:20-11:40	İnfertilite: Umut ile Yük Arasında Cinsellik	Dr. Öğr. Üyesi Menekşe Nazlı AKER
11:40-12:00	CYBE’de Cinsellik: Güvenli Yakınlığın Paradoksu	Doç. Dr. Caner KÖSE
12:00- 12:10	Tartışma-Kapanış	
12:10- 13:10	Öğle Arası	
13:10- 14:40	Oturum 6: Yaşam Boyu Cinsellik Oturum Başkanları: Prof. Dr. Sena KAPLAN, Doç. Dr. Didem ŞİMŞEK KÜÇÜKKELEPÇE	
13:10- 13:30	Bakımın Anahtarı: Cinsel Öykü Alma Sanatı ve Klinik Değerlendirme	Prof. Dr. Zehra GÖLBAŞI
13:30-13:50	Adölesan Kaos: Kimliğin Doğuşunda Cinsel Sağlık ve Risk Algısı	Doç. Dr. Nihal DURMAZ
13:50-14:10	Klimakterik Kaos ve Sürdürülebilir Cinsel Sağlık	Prof. Dr. Gülten GÜVENÇ
14:10- 14:20	Tartışma	
14:20- 14:40	Çay-Kahve Arası	

14:40-15:30	Oturum 7: Metaseksüel Dönüşüm: Dijitalleşen Dünyada Cinsellik Oturum Başkanları: Prof. Dr. Funda ÖZDEMİR, Dr. Öğr. Üyesi Sümeyra DAMSARSAN	
14:40-15:00	Metaseks, Transhümanizm, Sanal Haz: Dopaminerjik Adaptasyon Mu? Hedonik Adaptasyon Mu?	Dr. Öğr. Üyesi Sema ÜSTGÖRÜL
15:00-15:20	Yapay Zeka İle Sürdürülebilir/Mez Cinsellik: Gerçek Yakınlığa Bağ Mı Kuruyoruz, Kopuyor Muyuz?	Dr. Öğr. Üyesi Sinem CEYLAN
15:20- 15:30	Tartışma	
15:30-16:50	Oturum 8: Bakımın Kör Noktaları: Görmezden Geldiklerimiz Oturum Başkanları: Doç. Dr. Deniz AKYILDIZ, Dr. Öğr. Üyesi Ebru İNAN KIRMIZIGÜL	
15:30-15:50	Kronik Hastalık ve Engellilikte Cinsel Sağlık	Dr. Öğr. Üyesi Betül KILIÇ
15:50-16:10	Şiddet ve Travma Sonrası Cinsellik: Bakımın Onarıcı Rolü	Doç. Dr. Meltem MERİÇ
16:10-16:30	Önyargılarımız Engellerimiz: Sağlık Profesyonellerinin Danışmanlık Rolü	Doç. Dr. Neslihan YILMAZ SEZER
16:30-16:50	Tartışma-Kapanış	

Sözlü Bildiri Programı

24 NİSAN 2026, CUMA (1. GÜN): 1. OTURUM

Yer: Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Derslik 106 (Zemin Kat)

SAAT: 15:30-16:20

Oturum Başkanları: Dr. Öğr. Üyesi Semra Tuncay Yılmaz, Arş. Gör. Rabia Ceren Buyrukoğlu, Uzman Ebe Sultan Deveci

Sıra	Saat	Bildiri Başlığı	Yazarlar
1	15:30-15:35	The Effects of Perineal Massage and Pelvic Floor Exercise During the Antenatal Period on Postpartum Sexuality and Incontinence: A Randomized Controlled Trial	<u>Sultan Özkan Sat</u> , Pınar Akbaş, Sıdıka Pelit Aksu, Şengül Yaman Sözbir, Ayhan Atıgan
2	15:35-15:40	Sosyal Medyanın Adolesanların Cinsel Sağlığı Üzerindeki Etkileri ve Ebeler Yaklaşımı	<u>Dolunay Ceylan</u> , Arzu Kul Uçtu
3	15:40-15:45	Cinsel Sağlık Danışmanlığında Ebelerin Rolü ve Önemi: Bir Derleme Çalışması	<u>Elif Akkaya</u>
4	15:45-15:50	Doğum Sonrası Dönemde Cinsel Sağlık Sorunları ve Ebelerin Danışmanlık Rolü	<u>Elif Akkaya</u>
5	15:50-15:55	Postpartum Cinsel Sağlığın Değerlendirilmesinde Mahremiyet ve Etik İlkeler: Hemşirelik Uygulaması İçin İpuçları	<u>Aslıhan Büyükkömürcü</u> , Zehra Gölbaşı
6	15:55-16:00	Gebelikte Cinsel Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi: Hemşirelerin Danışmanlık Roller ve Etik Sorumlulukları	<u>Aslıhan Büyükkömürcü</u> , Zehra Gölbaşı
7	16:00-16:05	The Effect of Spousal Support on Sexual Quality of Life and Psychological Well-Being Among Menopausal Women	<u>Esra Ünal</u> , İlknur Simsar
8	16:05-16:10	Cinsel Sağlık Bakımında İletişim Dilinin Önemi ve Etkileri: Uygulama için Öneriler	<u>Hilal Şahin</u> , Zehra Gölbaşı
9	16:10-16:15	Doğum Deneyimi ve Postpartum Cinsel Yaşam Arasındaki İlişki: Bir Literatür İncelemesi	<u>Hilal Şahin</u> , Zehra Gölbaşı
10	16:15-16:20	Kadınlarda Postpartum Dönem Cinsel Yaşam	<u>Burcu Metin Akbaş</u> , Nazan Karahan

24 NİSAN 2026, CUMA (1. GÜN): 2. OTURUM

Yer: Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Derslik 106 (Zemin Kat)

SAAT: 16:30-17:20

Oturum Başkanları: Dr. Öğr. Üyesi Aslı Er Korucu, Arş. Gör. Dilan Çalışıcı, Uzman Ebe İlknur Kayım Sirkeci

Sıra	Saat	Bildiri Başlığı	Yazarlar
1	16:30-16:35	Jinekolojik Kanserlerde Cinsel İşlev Bozuklukları ve Yönetimine Kısa Bir Bakış	<u>Gizem Aydemir</u> , Sümeyra Damsarsan, Nazan Karahan
2	16:35-16:40	Sezaryen Skar Defekti (İstmosel): Kadın Sağlığına Etkileri ve Hemşirelik Yaklaşımı	<u>Tuğba Bilgıt</u>

3	16:40-16:45	Kadınların Dijital Menstrüel ve Fertilite Takip Uygulamalarını Kullanma Deneyimlerinin Bedensel Özerklikle İlişkisi: Nitel Bir Araştırma	<u>Aleyna Özdemir Bektaş</u> , Sinem Ceylan, Özge Aydoğan Aşır, Gülten Güvenç
4	16:45-16:50	Yapay Zeka ile Cinsellik ve Gerçek Yakınlık	<u>Aleyna Özdemir Bektaş</u> , Sinem Ceylan
5	16:50-16:55	Oyunlaştırılmış Yaklaşımla Cinsel Sağlık Eğitimi: Davranış Değişiminde Yeni Bir Paradigma	<u>Nurhayat Beyazıt Yalçın</u> , Nazan Karahan
6	16:55-17:00	Türkiye’de Kadın Cinsel Sağlığında Tabu ve Damgalama: Hemşirelik Bakımı ve Sağlık Hizmetlerine Etkisi	<u>Sinem Yağız</u>
7	17:00-17:05	Yaşlılarda Cinsellik ve Ebelik Bakımı	<u>Müjde Gül Güven</u> , Esra Ecemiş, Arzu Kul Uçtu
8	17:05-17:10	Mevsimlik Tarım İşçisi Kadınlarda Cinsel Sağlık ve Ebelik Bakımı	<u>Esra Ecemiş</u> , <u>Müjde Gül Güven</u> , Arzu Kul Uçtu
9	17:10-17:15	Cinsel Sağlık Hizmetlerinde Travma Bilgili Bakım	<u>Hatice Sude Karadağ</u>
10	17:15-17:20	Postpartum Dönemde Cinsellik ve Ebelik Bakımı	<u>Nurhan Özyürek</u> , Filiz Ünal Toprak

25 NİSAN 2026, CUMARTESİ (2. GÜN): 1. OTURUM

Yer: Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Derslik 106 (Zemin Kat)

SAAT: 09:30-10:25

Oturum Başkanları: Dr. Öğr. Üyesi Tuğba Tahta, Öğr. Gör. Beyza Öztürk

Sıra	Saat	Bildiri Başlığı	Yazarlar
1	09:30-09:35	Emzirme Döneminde Cinsellik	<u>Sema Erbaş</u> , Aslı Er Korucu
2	09:35-09:40	Eşleri Gebe Olan Erkeklerin Gebelikte Cinselliğe Yönelik Tutumları ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi	<u>Sati Koldaş Mir</u>
3	09:40-09:45	Üniversite Öğrencilerinde Cinsel Sağlık Okuryazarlığı: Sosyal Medyanın Rolü ve Ebelik Perspektifi	Sinem Ceylan, <u>Halime Nisa Çimen</u>
4	09:45-09:50	Toplumsal Cinsiyet ve Cinsel Sağlık	Ferhunde Güntaş, <u>Dolunay Ceylan</u> , Arzu Kul Uçtu
5	09:50-09:55	Bedenle Temas, Zihinle Farkındalık: Mindfulness Temelli Yaklaşımların Cinsel İşlev Bozukluğu Üzerindeki Etkileri	Fatma Nisan Akçay, <u>Ebru İnan Kırmızıgül</u>
6	09:55-10:00	Kadın Cinsel Sağlığında Mikrobiyota	<u>Beyza Öztürk</u> , Nazan Karahan
7	10:00-10:05	Adölesanlarda Cinsellik ve Ebelik Bakımı	<u>Müjde Gül Güven</u> , Nazan Karahan
8	10:05-10:10	Türkiye’de Evlilik Öncesi Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Hizmetlerine Yönelik Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi	Ebru İnan Kırmızıgül, <u>Aylin Dinçer</u>
9	10:10-10:15	Menopozun Genitoüriner Sendromunun Kadın Cinselliğine Etkisi ve Güncel Yönetim Yaklaşımları	<u>Ece Özkaradiğin</u> , Nurgül Şimal Yavuz
10	10:15-10:20	Postpartum Dönem Cinsel Sağlık Danışmanlığında PLISSIT Modeli ve Ebelik Yaklaşımı	<u>Zeynep Çiftci Demirtaş</u> , Filiz Ünal Toprak

11	10:20-10:25	Değişen Beden, Dönüşen Cinsel Yaşam: Jinekolojik Kanseler ve Cinsellik	Zehra Bicav, Filiz Ünal Toprak
----	-------------	--	--------------------------------

25 NİSAN 2026, CUMARTESİ (2. GÜN): 2. OTURUM
Yer: Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Derslik 106 (Zemin Kat)

SAAT: 10:30-11:35

Oturum Başkanları: Doç. Dr. Filiz Ünal Toprak, Arş. Gör. Esra Ecemiş

Sıra	Saat	Bildiri Başlığı	Yazarlar
1	10:30-10:35	Afet Durumlarında Cinsel ve Üreme Sağlığı: Deprem Bağlamında Minimum Başlangıç Hizmet Paketi (MİSP) Yaklaşımı	Feride Ceyhan, Deniz Akyıldız
2	10:35-10:40	Görünmez Yaraları Görmek: Flört Şiddetinde Ebinin Rolü ve Yaklaşımı	Bilgesu Çelik, Nazan Karahan
3	10:40-10:45	Cezaevi ve Sığınmaevinde Bulunan Kadınlarda Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı	Seray Gerey, Arzu Kul Uçtu
4	10:45-10:50	Cinsel Sağlığın Sürdürülmesinde Kültüre Duyarlı Ebelik Bakımı	Hanife Kaya, Arzu Kul Uçtu
5	10:50-10:55	Madde Kullanım Bozukluğu (MKB) ve Cinsel Sağlık: Ebelik Bakımında Güncel Yaklaşımlar	Hayriye Sağdıç, Arzu Kul Uçtu
6	10:55-11:00	Postpartum Dönemin Genitoüriner Sendromu ve Cinsel Sağlık	Nurevşan Koç, Ebru İnan Kırmızıgül
7	11:00-11:05	Yaşam Boyu Kadın Cinselliği ve Biyopsikososyal Yaklaşım	Nisan Akçay, Sümeyra Damsarsan
8	11:05-11:10	Ebeler İçin Yeni Bir Perspektif: Cinsel Fonksiyon Bozukluklarının Değerlendirilmesinde Duygusal Tanımlama Güçlüğü (Aleksitimi)	Ezgi Avcıl, Ebru İnan Kırmızıgül
9	11:10-11:15	Sağır ve İşitme Engelli Kadınlarda Cinsel Sağlık: Bir Derleme	Rabia Ceren Buyrukoğlu, Arzu Kul Uçtu
10	11:15-11:20	Antenatal Dönemde Cinsel Sağlık: Karşılaşılan Bariyerler ve Çözümler	Zahra Saeidi Mofrad, İlnur Münevver Gönenç
11	11:20-11:25	Obstetrik Şiddetin Sessiz Bedeli: Kadın Cinsel Yaşamına Yansımalar	Nurgül Şimal Yavuz, Ece Özkaradiğin
12	11:25-11:30	Üreme Çağındaki Kadınlarda Siber Pornografi Kullanımının Cinsel Sağlık Okuryazarlığı ve Cinsel Fonksiyon Üzerine Etkisi: Kesitsel Bir Çalışma	Fatma Şule Bilgiç, Aysu Yıldız Karaahmet, İlayda Köroğlu
13	11:30-11:35	Yaşlılıkta Cinsel Aktivite, Cinsel İyilik Hali ve İlişkili Faktörler: SistematiK Bir Derleme ve Meta-Analiz	Aysu Yıldız Karaahmet, Shahla Shafaati Laleh, İlayda Köroğlu

Sözlü Bildiri Özetleri

Bildiri No: EBEH-20260328-MCOF

The Effects of Perineal Massage and Pelvic Floor Exercise During the Antenatal Period on Postpartum Sexuality and Incontinence: A Randomized Controlled Trial

Sultan Özkan Şat, Pınar Akbaş, Sıdıka Pelit Aksu, Şengül Yaman Sözbir, Ayhan Atıgan

Özet

Giriş-Amaç: The main purpose of this study is to determine and compare the effect of perineal massage and pelvic floor exercises performed from the 34th week of pregnancy until birth on postpartum sexuality and urinary and fecal incontinence.

Gereç-Yöntem: This study is a single-center, randomized controlled experimental study. The study consisted of three groups, including a total of 75 women. The control group received the “Pelvic Floor Dysfunction Prevention Education” booklet. In addition to the pelvic floor dysfunction prevention education booklet, experimental group 1 received perineal massage, and experimental group 2 received perineal massage and pelvic floor exercises. The application of the study continued from the 34th week of pregnancy until birth. At the 12th week postpartum, women completed the Female Sexual Function Index, ICIQ-SF Turkish Version, and Fecal Incontinence Severity Index online via a Google Forms link.

Bulgular: The mean FSFI total and subdimension scores in the Experimental 2 group are higher than those in the Control and Experimental 1 groups (except for the FSFI-Pain subdimension) (p0.001).

Sonuç: Our study found that antenatal education combined with perineal massage and pelvic floor exercise had a more positive effect on women’s sexual function compared to other groups. However, these interventions did not affect fecal and urinary incontinence.

Anahtar Kelimeler: fecal incontinence; pelvic floor; postpartum period; sexual dysfunctions, physiological; urinary incontinence

Bildiri No: EBEH-20260330-A9P5

Sosyal Medyanın Adolesanların Cinsel Sağlığı Üzerindeki Etkileri ve Ebelik Yaklaşımı

Dolunay Ceylan, Arzu Kul Uçtu

Özet

Bu çalışmanın amacı, sosyal medyanın adolesanların cinsel sağlık bilgisine erişimi ile bu konudaki tutum ve davranışları üzerindeki etkilerini incelemek ve bu doğrultuda ebeler bakımına yönelik öneriler geliştirmektir. Bu doğrultuda güncel literatür taranmış ve elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Adolesan dönem, bireyin cinsel kimliğinin, psikososyal yapısının ve yaşam boyu sürdüreceği sağlık davranışlarının şekillendiği kritik bir gelişim sürecidir. Bu dönemde yaşanan biyolojik, psikolojik ve sosyal değişimlerle birlikte cinsel olgunluğa ulaşan bireyler için doğru ve güvenilir bilgiye erişim büyük önem taşımaktadır. Ancak sosyokültürel tabular, aile içi iletişim eksikliği ve sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan güçlükler, adolesanların cinsel sağlık konusunda profesyonel destek arama davranışını sınırlandırmakta ve alternatif bilgi kaynaklarına yönelmelerine neden olmaktadır. Günümüzde adolesanlar cinsel sağlık bilgisine büyük ölçüde sosyal medya aracılığıyla ulaşmaktadır. Sosyal medyanın anonimlik sağlaması, hızlı ve kolay erişim sunması ve akran etkileşimini desteklemesi bu platformların tercih edilmesinde etkili olmaktadır. Bununla birlikte, doğruluğu kanıtlanmamış, eksik ya da yanıltıcı bilgilerin yayılması, yanlış sağlık kararlarına ve riskli davranışların normalleşmesine yol açabilmektedir. Sağlık okuryazarlığı, adolesanların doğru bilgiye ulaşma, bilgiyi eleştirel biçimde değerlendirme ve sağlıklı kararlar alabilme becerilerinin temel belirleyicilerinden biridir. Bu noktada ebeler; eğitici, danışman ve savunucu rolleriyle adolesanların doğru ve güvenilir bilgiye erişimini destekleyen, yanlış bilgilerin düzeltilmesinde ve riskli davranışların önlenmesinde kritik bir öneme sahiptir. Ebelerin dijital ortamlarda görünürlüklerini artırmaları, gençlere yönelik erişilebilir danışmanlık hizmetleri sunmaları ve güvenli iletişim alanları oluşturmaları, adolesanların sağlıklı cinsel davranışlar geliştirmesinde ve toplum sağlığının güçlendirilmesinde temel bir gereklilik olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: adolesan, cinsel sağlık, sosyal medya, sağlık okuryazarlığı, ebeler

Bildiri No: EBEH-20260402-ILVA

Cinsel Sağlık Danışmanlığında Ebelerin Rolü ve Önemi: Bir Derleme Çalışması

Elif Akkaya

Özet

Cinsel sağlık kavramı fiziksel, biyolojik, sosyal ve psikolojik iyilik halinin göstergesidir. Kadın ve aile sağlığı hizmetlerinin temel sunucuları arasında yer alan ebeler, bakım verdikleri bireylerle kurdukları sürekli ve güvene dayalı iletişim sayesinde cinsel sağlığa ilişkin gereksinimlerin belirlenmesinde anahtar bir konumdur. Nitelikli bir sağlık hizmeti için cinsel sağlığın korunması, geliştirilmesi ve sorunların erken tespit edilmesi oldukça önemlidir. Kadın, aile ve toplum sağlığının korunmasında önemli sorumlulukları bulunan ebeler gebelik öncesi dönemden itibaren gebelik, doğum ve doğum sonu dönem ve aile planlaması hizmetlerini yürütür. Yürütmüş oldukları hizmetlerde bakım verdikleri bireyler ile yakın iletişim kurarlar. Bu nedenle ebeler, cinsel sağlık danışmanlığını sunulmasında önemli bir rol üstlenmiş olurlar. Literatür incelendiğinde, ebelerin cinsel sağlık konusunda doğru bilgi sunma, cinsel mitleri fark etme, cinsel işlev sorunlarını değerlendirme, mahremiyete dikkat edilerek bakım verme ve sorunların tespitinde uygun birimlere yönlendirme sağlama açısından görevleri bulunmaktadır. Özellikle gebelik, doğum sonrası dönem, kontrasepsiyon kullanımı, cinsel yaşamın yeniden düzenlenmesi ve çift uyumu gibi konularda verilen danışmanlık, bireylerin yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlamaktadır. Bununla birlikte cinselliğin toplumsal ve kültürel açıdan hassas bir alan olması, hem hizmet alan bireyler hem de sağlık profesyonelleri açısından bazı iletişim güçlüklerini beraberinde getirebilmektedir. Eğitim eksikliği, zaman yetersizliği, mahremiyetin yeterince sağlanamaması ve kültürel çekinceler, ebelerin cinsel sağlık danışmanlığı sunumunu sınırlayan etmenler arasında yer almaktadır. Sonuç olarak ebeler, cinsel sağlığın korunması ve geliştirilmesinde güçlü bir danışmanlık rolüne sahiptir. Sonuç olarak, cinsel sağlığın ebe bakımının doğal bir parçası olarak ele alınması; lisans eğitimi, hizmet içi eğitimler ve klinik rehberler aracılığıyla ebelerin bu alandaki yetkinliğinin desteklenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: cinsel sağlık, danışmanlık, ebe, üreme sağlığı

Bildiri No: EBEH-20260402-HVQ6

Doğum Sonrası Dönemde Cinsel Sağlık Sorunları ve Ebelerin Danışmanlık Rolü

Elif Akkaya

Özet

Postpartum dönem, plasentanın doğumu ile başlar ve 6-12 haftalık dönemi kapsar. Bu dönemde anatomik, fizyolojik, hormonal bir çok değişiklik gözlemlenir. Bu değişikliklerden biri de cinsel yaşamda meydana gelir. Türkiye'de yapılan bir çalışmada, doğum sonrası cinsel ilişkiden kaçınma süresi ortalama olarak 40 gün olarak belirlenmiştir. Postpartum dönemde cinsel yaşamda disparoni, libido azalması, cinsel memnuniyetin azalması, orgazm olamama, cinsel kuruluk ve pelvik taban disfonksiyonu gibi sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Postpartum cinsel yaşamı etkileyen faktörler incelendiğinde; yorgunluk, uykusuzluk, olumsuz beden algısı, partneri tatmin etme endişesi ve postpartum depresyonun cinsel yaşamı etkileyebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Postpartum dönemde emzirme prolaktin hormonunun artırarak cinsellikte aktif rol oynayan östrojen hormonunu azaltır bu sebeple cinselliğe karşı ilgisizlik gelişebilir. Kadınların bu dönemde doğru bilgiye ulaşamaması, danışmanlık hizmetlerinin sınırlı olması ve cinselliğin konuşulmasında yaşanan çekinceler sorunların sürmesine neden olabilmektedir. Ebeler doğum sonrası dönemde kadınların cinsel sağlık gereksinimlerini değerlendirmeli ve normal süreç hakkında kadınları bilgilendirmelidir. Kadınlara ilk haftalarda cinsel istekte azalma ve ağrı yaşanabileceği bu durumun anormal olarak kabul edilmemesi gerektiği bilgisi verilmelidir. Bu bilginin verilmesi kadınların kaygısını azaltabilir ve yaşadığı değişimlere karşı uyum geliştirmesini sağlayabilir. Ebelerin görüşmeler esnasında güvenli ve mahrem bir alan oluşturması önemlidir. Çünkü postpartum dönemde kadınlar cinsellikle ilgili sorunlarını ifade etmekte zorlanabilir, ebeler bu durumda cinsel öykü almayı iyi bilmelidir. Sonuç olarak, Ebeler, doğum sonrası bakım hizmetleri kapsamında kadınların cinsel sağlık gereksinimlerini değerlendirme, normal süreç hakkında bilgilendirme, olası sorunları erken fark etme, çift iletişimini destekleme ve gerekli durumlarda uygun uzmanlara yönlendirme açısından önemli bir role sahiptir. Doğum sonu izlemlerde cinsel sağlığın rutin değerlendirme başlıkları arasında yer alması, kadınların bu konuda destek alma

olasılığını artıracaktır. Doğum sonrası dönemde cinsel sağlığın ele alınması, kadın sağlığının ve yaşam kalitesinin geliştirilmesi açısından önemlidir; bu süreçte ebelerin danışmanlık rolü güçlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: postpartum dönem, cinsel sağlık, ebelik, danışmanlık

Bildiri No: EBEH-20260402-H3HH

Postpartum Cinsel Sağlığın Değerlendirilmesinde Mahremiyet ve Etik İlkeler: Hemşirelik Uygulaması İçin İpuçları

Aslıhan Büyükkömürcü, Zehra Gölbaşı

Özet

Giriş - Amaç: Doğum sonrası dönem, kadının fiziksel iyileşme sürecinin yanı sıra psikolojik ve sosyal uyumun yeniden şekillendiği hassas bir dönemdir. Bu süreçte hormonal değişiklikler, doğum travması, epizyotomi, yorgunluk ve beden algısındaki değişimler kadınların cinsel yaşamını etkileyebilmektedir. Buna rağmen postpartum cinsel sağlık, klinik bakım süreçlerinde sıklıkla göz ardı edilen bir alan olarak dikkat çekmektedir. Kadınların cinsel sağlıkla ilgili sorunlarını dile getirmekte zorlanmaları ve sağlık profesyonellerinin bu konuyu gündeme getirmemesi bakımda önemli bir boşluk oluşturmaktadır. Bu çalışma, postpartum dönemde cinsel sağlığın hemşirelik bakımı kapsamında etkili bir şekilde değerlendirilmesine yönelik etik ilkeler ve mahremiyet kavramının öneminin ortaya konulması ve uygulama için öneriler getirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç – Yöntem: Çalışma literatür taramasına dayalı derleme niteliğindedir. Tarama sürecinde PubMed, CINAHL, Web of Science, ScienceDirect, Google Scholar, DergiPark ve Ulakbim veri tabanları kullanılmıştır. 2016–2026 yılları arasında yayımlanan çalışmalar incelenmiş ve konu ile doğrudan ilişkili olan toplam 26 kaynak değerlendirmeye alınmıştır. İncelenen çalışmalar doğrultusunda postpartum dönemdeki kadınların cinsel sağlığa yönelik gereksinimleri, kadınların danışmanlık ihtiyaçları, cinsel sağlık bakım hizmetlerinde etik ilkeler ve mahremiyetin önemi ve hemşirelerin bakım sürecindeki rolü değerlendirilmiştir.

Bulgular: Literatür bulguları postpartum dönemde kadınların önemli bir kısmının cinsel istekte azalma, ağrı, vajinal kuruluk ve beden algısında değişiklik gibi sorunlar yaşadığını göstermektedir. Bununla birlikte cinsel sağlığın rutin değerlendirme süreçlerine yeterince dahil edilmediği görülmektedir. Mahremiyetin korunması, güvenli iletişim ortamının

sağlanması ve bireyin otonomisine saygı gösterilmesi postpartum cinsel sağlık danışmanlığında temel etik ilkeler olarak öne çıkmaktadır.

Sonuç: Postpartum dönemde cinsel sağlık değerlendirilmesi hemşirelik bakımının ayrılmaz bir parçası olmalıdır. Hemşirelerin etik ilkelere duyarlı bir yaklaşımla danışmanlık sunması kadınların cinsel sağlık sorunlarının erken fark edilmesine ve yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: postpartum dönem, cinsel sağlık, hemşirelik bakımı, mahremiyet, etik ilkeler.

Bildiri No: EBEH-20260402-4LVA

Gebelikte Cinsel Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi: Hemşirelerin Danışmanlık Roller ve Etik Sorumluluklar

Aslıhan Büyükkömürcü, Zehra Gölbaşı

Özet

Giriş - Amaç Gebelik süreci, kadınların fiziksel, psikolojik ve sosyal yaşamlarında önemli değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Bu süreçte cinsel yaşamla ilgili konular, çiftlerin sıklıkla merak ettiği ancak kültürel tabular, mahremiyet kaygıları ve utanma nedeniyle yeterince konuşulmayan bir konudur. Sağlık profesyonelleri arasında gebelerle en fazla iletişim kuran meslek gruplarından biri olan hemşireler, gebelikte cinsel sağlık konusunda çiftlere danışmanlık sağlama açısından önemli bir role sahiptir. Bu çalışma, gebelik sürecinde cinsel sağlığın korunması, geliştirilmesi ve ortaya çıkan sorunların yönetiminde hemşirelerin danışmanlık rolünü etik sorumluluklar çerçevesinde incelemek amacıyla yapılmıştır. Gereç - Yöntem Çalışma sistematik olmayan bir literatür derlemesi olarak yapılmıştır. Tarama; PubMed, Scopus, Web of Science, ScienceDirect, Google Scholar ve DergiPark veri tabanlarında, “Gebelik”, “Cinsellik”, “cinsel sağlık”, “cinsel yaşam”, “cinsel sorunlar”, “hemşirelik”, “danışmanlık”, “etik”, “pregnancy”, “sexuality”, “sexual-health”, “Sexual life”, “nursing”, “counseling” ve “ethics” anahtar kelimeleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Konu ile doğrudan ilişkili 2016–2026 yılları arasında yayımlanan ve tam metnine ulaşılan çalışmalar incelemeye dahil edilmiş; editöryal yazılar ve ilgisiz çalışmalar dışlanmıştır. Tekrarlar çıkarıldıktan sonra uygun çalışmalar incelenmiş ve toplam 32 çalışma değerlendirmeye alınmıştır. Veriler tematik analizle; bilgi gereksinimleri, hemşirelerin danışmanlık rolleri ve etik sorunlar başlıkları altında sınıflandırılmıştır. Bulgular Literatür bulguları, gebelik döneminde çiftlerin cinsel yaşamla ilgili birçok yanlış inanışa sahip olduğunu ve bu nedenle sağlık profesyonellerinden güvenilir bilgi alma ihtiyacı duyduklarını göstermektedir. Bununla birlikte sağlık profesyonellerinin önemli bir kısmının cinsel sağlık konusunu danışmanlık sürecinde yeterince ele almadığı bildirilmektedir. Diğer taraftan ahremiyetin korunması, kültürel duyarlılık, bilgilendirilmiş onam ve hasta otonomisine saygı gibi etik ilkelerin gebelikte

cinsel danışmanlık sürecinde önemli olduğu vurgulanmaktadır. Sonuç Gebelik sürecinde cinsel sağlık danışmanlığı hemşirelik bakımının önemli bir bileşeni olup etik ilkeler doğrultusunda yürütülmelidir. Hemşirelerin bu konuda bilgi ve iletişim becerilerinin geliştirilmesi, gebelerin ve eşlerinin sağlıklı bir cinsel yaşam sürdürmelerine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: gebelik, cinsellik, cinsel sağlık, cinsel yaşam, hemşirelik, danışmanlık, etik

Bildiri No: EBEH-20260402-KW22

The Effect of Spousal Support on Sexual Quality of Life and Psychological Well-Being Among Menopausal Women

Esra Ünal, İlknur Simsar

Özet

Giriş – Amaç: This study examined the relationships between perceived spousal support, sexual quality of life, and psychological well-being among menopausal women and tested the mediating role of sexual quality of life in the association between spousal support and psychological wellbeing.

Gereç – Yöntem: This descriptive and cross-sectional study was conducted between November 2025 and January 2026 with 250 married menopausal women. Data were collected using a Sociodemographic Information Form, the Menopausal Spousal Support Questionnaire (MSSQ), the Sexual Quality of Life–Female (SQOL-F), and the Psychological Well-Being Scale (PWS). Descriptive statistics and Pearson correlation analysis were performed, and mediation analysis was conducted using Hayes' PROCESS macro (Model 4).

Bulgular: The mean age of the participants was 57.88 ± 6.85 years, and 41.2% reported that menopause negatively affected their communication and sexual relationship with their spouse. Perceived spousal support was positively correlated with sexual quality of life ($r = 0.268$, $p < 0.01$) and psychological well-being ($r = 0.324$, $p < 0.01$). The total effect of spousal support on psychological well-being was significant ($B = 0.097$, $p < 0.001$), and sexual quality of life partially mediated this relationship (indirect effect: $B = 0.018$; 95% confidence interval, 0.006–0.033).

Sonuç: Perceived spousal support contributes to psychological well-being both directly and indirectly through improved sexual quality of life in menopausal women. These findings highlight menopause as a relational process and emphasize the importance of including partners in biopsychosocial interventions to promote women's psychological health during menopause.

Anahtar Kelimeler: menopause; spousal support; sexual quality of life; psychological well-being; mediation

Bildiri No: EBEH-20260403-FVTB

Cinsel Sağlık Bakımında İletişim Dilinin Önemi ve Etkileri: Uygulama için Öneriler

Hilal Şahin, Zehra Gölbaşı

Özet

Giriş - Amaç Cinsel sağlık, fiziksel, psikolojik ve sosyal iyilik halinin önemli bir parçasıdır. Sağlık hizmetlerinde iletişim güçlükleri nedeniyle cinselliğe dair konular genellikle sınırlı şekilde ele alınır. Hemşire ve ebelerin cinsel sağlık bakımında kullandıkları dil, bireylerin kendini ifade etmesini ve bakıma katılımını etkileyebilir. Bu çalışma, cinsel sağlık bakımında kullanılan iletişim dilinin önemini ve hastalar üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Gereç - Yöntem Ulusal ve uluslararası veri tabanları kullanılarak son 15 yıllı kapsayan çalışmalar gözden geçirilerek derleme olarak sunulmuştur. “Cinsel sağlık bakımı”, “iletişim”, “hemşirelik”, “cinsel danışmanlık” ve “hasta iletişimi” anahtar kelimeleriyle erişilen tam metin makaleler değerlendirilmeye alınmıştır. Bulgular Elde edilen bulgular, sağlık profesyonellerinin cinsel sağlık bakımı sürecindeki iletişimde tercih ettikleri dilin, bireylerin kendilerini ifade etme istekliliği üzerinde belirgin bir etkisi olduğunu ortaya koymaktadır. Yargılayıcı, örtük veya kaçamak söylemlerin, bireyler arasında utanç, suçluluk duygusu ile iletişimden uzaklaşma eğilimini artırdığı görülmüştür. Buna karşılık, açık, anlaşılır ve yargılayıcı olmayan bir dil kullanımının, bireylerin cinsel sorunlarını rahatça dile getirmelerine ve bakım sürecine etkin şekilde katılmalarına olanak sağladığı tespit edilmiştir. Ek olarak, kullanılan dilin kültürel hassasiyetlerle uyumlu olmaması durumunda, hasta ile sağlık profesyoneli arasındaki güven ilişkisi olumsuz yönde etkilenebilmektedir. Sonuç Sonuç olarak, cinsel sağlık bakımında kullanılan dil, sunulan bakımın niteliğini doğrudan etkileyen önemli bir unsurdur. Hemşireler ve ebeler, cinselliği ele alırken açık, empati kurabilen, kapsayıcı ve kültürel hassasiyeti olan bir iletişim tarzını benimsemelidir. Bu bağlamda, sağlık çalışanlarına yönelik iletişim becerilerinin geliştirilmesi ve cinsel sağlık bakımında dil kullanımına dair farkındalığın artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: cinsellik, cinsel sağlık bakımı, cinsel danışmanlık, hemşirelik, iletişim.

Bildiri No: EBEH-20260403-2Z5G

Doğum Deneyimi ve Postpartum Cinsel Yaşam Arasındaki İlişki: Bir Literatür İncelemesi

Hilal Şahin, Zehra Gölbaşı

Özet

Giriş – Amaç: Postpartum dönem, kadınların fizyolojik, psikolojik ve sosyal açıdan önemli değişimler yaşadığı bir süreçtir. Bu süreçte cinsel yaşamın yeniden düzenlenmesi birçok faktörden etkilendiği bilinmektedir. Bu çalışmanın amacı, kadınların doğum deneyimlerinin postpartum dönemdeki cinsel yaşamları üzerindeki etkilerini güncel çalışmalar ışığında inceleyerek sunmaktır.

Gereç – Yöntem: Bu çalışma literatür derlemesi niteliğinde olup, son 10 yılda PubMed ve DergiPark veri tabanlarında yayımlanan tam metnine erişilebilir çalışmalar incelenmiştir. Tarama “doğum deneyimi”, “doğum memnuniyeti”, “doğum şekli” “cinsel yaşam”, “cinsel sorunlar”, “cinsel yaşam kalitesi”, “cinsel fonksiyon” “postpartum dönem” anahtar kelimeleri kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular: Yapılan araştırmalar, postpartum dönemde cinsel işlev bozukluklarının yaygın olarak görüldüğünü ortaya koymaktadır. Doğum şeklinin cinsel yaşam üzerinde tek başına belirleyici bir faktör olmadığı; bunun yerine, doğum deneyimi ve doğum memnuniyetinin cinsel işlev üzerinde daha güçlü etkilere sahip olduğu saptanmıştır. Olumlu doğum deneyimi yaşayan kadınların cinsel yaşam kalitesinin daha yüksek olduğu görülmüş; olumsuz veya travmatik doğum deneyimlerinin ise cinsel istek azalması, dispareni ve cinsel doyumda düşüşle ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, perinatal travma, emzirme, yorgunluk ve depresif semptomlar gibi faktörlerin de cinsel yaşamı etkileyebildiği belirlenmiştir.

Sonuç: Postpartum cinsel yaşam çok yönlü bir süreç olup yalnızca doğum şekli ile değerlendirilmemelidir. Doğum deneyimi, kadınların cinsel sağlığını etkileyen önemli bir faktördür. Bu doğrultuda, ebe ve hemşirelerin doğum sürecinde kadın deneyimini iyileştirmeye yönelik bakım yaklaşımları geliştirmeleri ve postpartum dönemde cinsel sağlığı danışmanlık hizmetlerine entegre etmeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: doğum deneyimi, doğum memnuniyeti, doğum şekli, cinsel sorunlar, cinsel yaşam kalitesi, cinsel fonksiyon, postpartum dönem

Bildiri No: EBEH-20260417-C9MX

Kadınlarda Postpartum Dönem Cinsel Yaşam

Burcu Metin Akbaş, Nazan Karahan

Özet

Giriş – Amaç: Postpartum dönemde oluşan değişiklikler kadınların cinsel yaşamını etkileyebilmektedir.

Gereç – Yöntem: Bu literatür derlemesi; Google Scholar ve Pubmed veri tabanlarında “postpartum dönem”, “postpartum dönemde kadın cinselliği”, “sexual health”, “sexuality postpartum” ve “sexual behaviour” anahtar kelimeleri ile arama yapılarak hazırlanmıştır.

Bulgular: Araştırmalar, postpartum dönemde kadınların çoğunun cinsel ilişkiye 6–8 hafta civarında döndüğü, bu dönemdeki cinsel değişikliklerin çoğunun “normal ve geçici” olduğunu ancak sık konuşulmadığını bildirmektedir. Postpartum dönemde kadınlarda cinsel istek, uyarılma, orgazm ve tatmininde belirgin azalma olmakta, %40-80 oranında cinsel işlev bozukluğu gelişmektedir. Perineal travmalar ve 3.–4. derece lacerasyonlar cinsel sorunları belirgin şekilde artırmaktadır. Emzirmeye bağlı hormonal değişimler vajinal kuruluk oluşturmakta, bebek bakımının uyku paterninde yarattığı değişiklikler, yorgunluk ve uykusuzluk libidoyu azaltmaktadır. Ayrıca eşin tutumu, desteği ve ilişki kalitesi de cinselliği belirleyici bir faktördür. Eş desteği cinsel yaşam kalitesinin güçlü bir yordayıcısıdır. İlişki doyumu düşük, çatışma ve memnuniyetsizlik yüksek olduğunda, cinsel işlev bozukluğu riski artmaktadır. İlişki kalitesi iyi olan çiftlerde, doğum sonu cinsel ilişki sıklığı azalmakta ancak bu durum sorun oluşturmamaktadır. Nitel çalışmalarda kadınların; “bekleyen, baskı yapmayan, ev işinde/bebekte aktif desteği olan, duygusal olarak yanında olan” eşini iyileştirici bulduğu, buna karşılık eleştiren, sabırsız, yardım etmeyen eşi ise cinsel yaşama dönüşü zorlaştıran bir faktör olarak tanımlandığı bildirilmiştir. Öte yandan kültür ve inançlar, cinselliği sadece “bedensel iyileşme” değil, günah/ayıp, temizlik/kirlenme, iyi eş/anne olma, bebeği koruma gibi anlamlarla çerçevelemektedir. İnançlar; cinsel ilişkiye ne zaman başlanacağını, kadının neye izin

vereceğini, kendini ne kadar “hak sahibi” ve “rahat” hissedeceğini güçlü şekilde etkilemektedir.

Sonuç: Sonuç olarak; postpartum dönemde kadın cinselliğinin pek çok faktörden etkilendiği ve kadınların çoğunun doğum sonrası cinsel değişiklikler hakkında yeterli bilgi sahibi olmadığı belirlenmiştir. Postpartum izlemlerde cinsel sağlık ihmal edilmemeli, çiftlere oluşan değişikliklerin yaygın ancak geçici olduğu anlatılmalı ve gerekli durumlarda sağlık personelinin destek alması için yönlendirme yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: cinsel sağlık, postpartum cinsellik, cinsel davranışlar, postpartum kadın cinselliği, ebelik

Bildiri No: EBEH-20260420-YEOB

Jinekolojik Kanserlerde Cinsel İşlev Bozuklukları ve Yönetimine Kısa Bir Bakış

Gizem Aydemir, Sümeyra Damsarsan, Nazan Karahan

Özet

Bu çalışma jinekolojik kanserlerde cinsel işlev bozuklukları ve yönetimini incelemeyi amaçlamaktadır. Jinekolojik kanserler kadınlarda mortalite ve morbiditenin en önemli nedeni olmakla beraber yaşam kalitesi üzerinde ciddi etkilere sahiptir. Tedavide kullanılan cerrahi, kemoterapi, radyoterapi ve brakiterapi cinsel işlev üzerinde olumsuz etkilere neden olmakta, kadınlarda cinsel işlev bozukluklarına neden olmaktadır. Cerrahiler vajinal kısılma, sinir hasarı ve lenfödeme; radyoterapi ve brakiterapi vajinal mukozada fibrozis, stenoz ve elastikiyet kaybına neden olmaktadır. Kemoterapi ve ooferektomi, erken menopoza neden olmaktadır. Hastalarda sıklıkla beden imajında, kadınlık hissinde ve partner ilişkilerinde bozulma gibi psikoseksüel sorunlarda görülmektedir. Sorunların görülme sıklığı yüksek olmasına rağmen sağlık çalışanları eğitim eksikliği, zaman kısıtlılığı ve hastayı utandırma korkusu nedeniyle bu konuyu açmaktan kaçınırken; hastalar da şikayetlerinin önemsenmeyeceği veya tedavinin doğal bir sonucu olduğu düşüncesiyle sessiz kalmaktadır. Cinsel işlev bozukluklarının yönetiminde öncelikli olarak sağlık profesyoneli iletişimi başlatmalıdır. Anamnez aşamasında ise cinselliğin tüm boyutları sorgulanmalı; PLISSIT, BETTER gibi modeller ve Kadın Cinsel İşlev Ölçeği (FSFI) gibi ölçme araçlarından yararlanılmalıdır. Fizyolojik yönetimde; vajinal atrofi ve kuruluk için hormonal olmayan nemlendiriciler ve su/silikon bazlı kayganlaştırıcılar önerilmelidir. Pelvik radyoterapi/brakiterapi sonrası stenozu önlemek için vajinal dilatör ve düzenli cinsel aktivite teşvik edilmelidir. Bunların yanı sıra beden imajı ve partner ilişkisi yönetimin merkezinde olmalıdır. Değişen bedeni kabul etmeye yönelik psikolojik destek ve öz-şefkat eğitimleri hastanın cinsel yaşam arzusunu artırabilmektedir. Sonuç olarak; jinekolojik kanserlerde göz ardı edilen cinsel sağlık sorunu, bireyselleştirilmiş ve bütüncül yönetim stratejileriyle ele alınmalı ve rutin bakım sürecine entegre edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: jinekolojik kanserler, cinsel sağlık, cinsel işlev bozuklukları

Bildiri No: EBEH-20260403-PECT

Sezaryen Skar Defekti (İstmosel): Kadın Sağlığına Etkileri ve Hemşirelik Yaklaşımı

Tuğba Bilgıt

Özet

Giriş – Amaç: Sezaryen skar hattında miyometriyumun incilmesi ve kaybı ile gelişen istmosel (niş), uterusun yetersiz iyileşmesi sonucu ortaya çıkan yapısal bir bozukluktur. Türkiye’de sezaryen oranlarının son yıllarda belirgin artış göstermesi, istmosel ilişkili morbiditelerin önemini artırmaktadır. Bu derleme, istmoselin üreme kapasitesi, cinsel sağlık ve yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini incelemeyi ve kanıta dayalı hemşirelik yaklaşımının önemini vurgulamayı amaçlamaktadır.

Gereç – Yöntem: 15 Mart- 1 Nisan 2026 tarihleri arasında “PubMed”, “Google Scholar”, “DergiPark” ve “Scopus” veri tabanlarında literatür taraması yapılmıştır. Taramada “istmosel”, “kadın sağlığı” ve “hemşirelik bakımı” anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Çalışma kapsamında; anormal uterin kanama, kronik pelvik ağrı ve sekonder infertilite gibi semptomların, kadının biyopsikososyal sağlığı üzerindeki etkileri bütüncül bir yaklaşımla ele alınmıştır.

Bulgular: Elde edilen bulgular, istmoselin yalnızca anatomik bir bozukluk olmadığını; aynı zamanda cinsel esenlik ve üreme sağlığını etkileyen çok boyutlu bir klinik durum olduğunu göstermektedir. Çalışmaların çoğunda, menstrüel içeriğin skar bölgesinde birikiminin kronik inflamasyona yol açarak endometrial kavitenin biyokimyasal dengesini bozduğu bildirilmektedir. Bu durumun embriyo implantasyonu ve sperm motilitesi üzerinde olumsuz etkiler yaratarak reproduktif potansiyeli sınırladığı vurgulanmaktadır. Klinik olarak postmenstrüel uzamış lekelenme ve disparoni öne çıkan semptomlar arasındadır. Bu semptomların, kadının beden imajını ve öz bakım algısını olumsuz etkileyerek cinsel istekte azalma ve kaçınma davranışına yol açabildiği bildirilmektedir.

Sonuç: İstmosel, postpartum dönemde sıklıkla göz ardı edilen bir durum olup semptomlarının erken tanınması büyük önem taşımaktadır. Bu süreçte hemşireler kilit rol oynamaktadır. Hemşirelik yaklaşımı; anormal kanama takibi, fertiliteye yönelik

danışmanlık ve psikoseksüel destek süreçlerini kapsamalıdır. Sonuç olarak sezaryen sonrası takiplerde kadınlar yalnızca cerrahi iyileşme açısından değil; cinsel sağlık ve gelecekteki üreme planları açısından da kapsamlı bir şekilde değerlendirilmelidir. Bu doğrultuda, hemşirelik bakım rehberlerinde istmosel taramasına yönelik standartların geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: istmosel, kadın sağlığı, hemşirelik bakımı

Bildiri No: EBEH-20260403-EBDG

Kadınların Dijital Menstrüel ve Fertilite Takip Uygulamalarını Kullanma Deneyimlerinin Bedensel Özerklikle İlişkisi: Nitel Bir Araştırma

Aleyna Özdemir Bektaş, Sinem Ceylan, Özge Aydoğan Aşır, Gülten Güvenç

Özet

Giriş – Amaç: Bu çalışma, kadınların dijital menstrüel ve fertilite takip uygulamalarını hangi amaçlarla kullandığını; bu deneyimin beden ilişkisi, bedensel farkındalık, özerklik algısı ile mahremiyet, kontrol ve veri güvenliği temalarını nasıl biçimlendirdiğini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç – Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma tasarımı kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemi, amaçlı (maksimum çeşitlilik) örnekleme yöntemiyle seçilen, en az üç aydır dijital takip uygulaması kullanan 18-49 yaş arası 18 kadından oluşmuştur. Veriler, Ekim 2025–Ocak 2026 tarihleri arasında çevrimiçi görüşme platformları üzerinden Demografik Bilgi Formu ve Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu ile toplanmıştır. Veriler, NVivo 14 yazılımı aracılığıyla Braun ve Clarke'ın tematik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 25.11±6.72 yıldır. Tematik analiz sonucunda 4 ana tema ortaya çıkmıştır: Beden farkındalığı ve bedeni tanıma, özerklik, kontrol ve güç dinamikleri, mahremiyet algısı ve veri güvenliği endişeleri ile duygusal deneyim ve psikolojik etkiler. Bulgular, uygulamaların döngü planlamasını ve öngörüsünü kolaylaştırarak belirsizliği azalttığını göstermiştir. Ancak düzenli veri girişinin yarattığı özdenetim baskısı, mahremiyete ilişkin sistemik şüphe ve bedenin algoritmik öngörülere uymaması (gecikme veya erkenlik) durumunda ortaya çıkan öngörüselsel stres ve kaygı gibi zorlayıcı etkiler de saptanmıştır.

Sonuç: Dijital menstrüel takip uygulamalarının sağlık yönetiminde bedensel özerkliği destekleyici olduğu kadar, denetleyici ve stres yaratıcı roller de üstlenebildiği belirlenmiştir. Ebe ve hemşirelerin klinik danışmanlık süreçlerinde döngü varyasyonlarının olağanlığını vurgulaması ve dijital uygulamaların sunduğu mahremiyet risklerini bütüncül bir yaklaşımla ele alması büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: menstrüel takip, bedensel özerklik, mahremiyet, veri güvenliği

Bildiri No: EBEH-20260403-MHCQ

Yapay Zeka İle Cinsellik ve Gerçek Yakınlık

Aleyna Özdemir Bektaş, Sinem Ceylan

Özet

Giriş – Amaç: Bu derleme özetinin amacı, yapay zekâ destekli dijital etkileşimlerin cinsellik ve yakınlık deneyimi üzerindeki etkilerini incelemek; bu teknolojilerin bireylerin cinsel sağlık bilgisine erişimi, duygusal bağ kurma biçimleri ve gerçek kişilerarası yakınlık algısı üzerindeki olası yansımalarını güncel literatür doğrultusunda tartışmaktır.

Gereç – Yöntem: Bu çalışma anlatı temelli bir derleme olarak hazırlanmıştır. Kapsamda Dünya Sağlık Örgütü belgeleri ile yapay zekâ, cinsel sağlık, dijital yakınlık, romantik/cinsel chatbotlar ve insan-robot etkileşimi alanında yayımlanmış güncel ulusal ve uluslararası derleme ve özgün araştırmalar incelenmiştir. Ayrıca 2006-2024 yılları arasında Web of Science ve Scopus veri tabanlarında yayımlanmış, hakemli, İngilizce ve Türkçe 47 çalışma taranmış; kapsama/dışlama ölçütleri uygulanarak 25 temel kaynak derinlemesine analiz edilmiş ve değerlendirilmiştir.

Bulgular: Literatür, yapay zekâ uygulamalarının cinsel sağlık alanında anonim, hızlı ve kişiselleştirilmiş bilgi sunma, danışmanlık süreçlerini destekleme, damgalanma kaygısını azaltma ve bazı bireylerde yalnızlık ile cinsel anksiyeteyi hafifletme açısından önemli fırsatlar sunduğunu göstermektedir. Terapötik bağlamda özellikle cinsel işlev bozukluğu, engellilik ve cinsel travma vakalarında klinik gözetim altında kullanılan yapay zekâ araçlarının anlamlı katkı sunabildiği bildirilmektedir. Bununla birlikte algoritmik yanlılık, yanlış bilgi üretimi, mahremiyet ihlali, duygusal bağımlılık gelişimi, yapay onaylanma hissi, gerçek sosyal ilişkilerden uzaklaşma, ilişki tatmininde azalma, beklenti çarpıklığı ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin algoritmik pekiştirilmesi gibi önemli riskler de tanımlanmaktadır. Yapay zekâ temelli etkileşimler anlaşılma ve güven hissi oluşturabilse de gerçek yakınlığın temel unsurları olan karşılıklılık, bedensel varlık, etik sorumluluk ve bağlamsal insan yargısını tam olarak karşılayamamaktadır.

Sonuç: Yapay zekâ, cinsel sağlık alanında insan ilişkisinin yerini alan bir yapıdan çok, uygun etik sınırlar, klinik gözetim ve profesyonel rehberlik ile kullanılabilecek tamamlayıcı bir araç olarak değerlendirilmelidir. Hemşire ve ebelerin dijital cinsel sağlık okuryazarlığını güçlendirmesi, bireyleri güvenilir kaynaklara yönlendirmesi ve gerçek yakınlık gereksinimini göz ardı etmeyen danışmanlık yaklaşımları geliştirmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: yapay zekâ, cinsellik, duygusal yakınlık, dijital etkileşim,

Bildiri No: EBEH-20260421-F0AD

Oyunlaştırılmış Yaklaşımla Cinsel Sağlık Eğitimi: Davranış Değişiminde Yeni Bir Paradigma

Nurhayat Beyazıt Yalçın, Nazan Karahan

Özet

Cinsel sağlık eğitimi, bireylerin bilgi, tutum ve davranışlarını etkilemeyi hedefleyen çok boyutlu bir süreçtir. Bu kapsamda geleneksel öğretim yöntemleri çoğu zaman yeterli etkiyi sağlayamamaktadır. Oyunlaştırma (gamification), sağlık eğitimi alanında özellikle hassas ve tabu niteliği taşıyan konuların öğretiminde yenilikçi bir eğitim yaklaşımı olarak öne çıkmaktadır. Aynı zamanda bireylerde öğrenme motivasyonunu arttıran, etkileşimi ve deneyimsel öğrenmeyi destekleyen bir metottur. Literatürde, oyunlaştırılmış cinsel sağlık eğitimi alan öğrencilerin bilgi düzeyinin arttığı ve davranış değişikliği üzerinde etkili olduğu belirtilmektedir. Ek olarak motivasyon, tutum ve katılım üzerinde de pozitif etkiler sağladığı bilinmektedir. Oyunlaştırılmış cinsel sağlık müdahalelerinin yalnızca bilgi ve tutumları geliştirmekle kalmayıp aynı zamanda riskli cinsel davranışları azaltma, cinsel korunma davranışlarını artırma ve cinsel aktivitenin geciktirilmesi gibi kritik çıktılar üzerinde etkileri bulunmaktadır. Bu etkinin altında yatan mekanizmalar ise simülasyon temelli karar verme süreçleri, anlık geri bildirim, ödül sistemleri ve güvenli öğrenme ortamlarının sağlanması ile açıklanmaktadır. Sonuç olarak oyunlaştırma cinsel sağlık eğitiminde bilişsel, duyuşsal ve davranışsal alanları bütüncül biçimde etkileyebilen güçlü bir dijital eğitim aracıdır. Gizlilik, etkileşim ve kullanıcı merkezli tasarım avantajları sunmaktadır. Ancak oyunlaştırmanın kültürel bağlama duyarlı şekilde tasarlanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: cinsel sağlık eğitimi, oyunlaştırma, ebelik

Bildiri No: EBEH-20260407-NRR7

Türkiye’de Kadın Cinsel Sağlığında Tabu ve Damgalama: Hemşirelik Bakımı ve Sağlık Hizmetlerine Etkisi

Sinem Yağız

Özet

Giriş – Amaç: Kadın cinsel sağlığı, bireyin fiziksel, psikolojik ve sosyal iyi oluşunu doğrudan etkileyen ve yaşam kalitesinin belirlenmesinde merkezi rol oynayan bir alandır. Türkiye’de bu alandaki deneyimler, toplumsal değerler, kültürel baskılar ve geleneksel beklentiler nedeniyle sıkça gizlilik ve utanma ile gölgelenmektedir; bu da kadınların sağlık sorunlarını dile getirmesini ve sağlık hizmetlerinden yararlanmasını zorlaştırmaktadır. Bu çalışma, Türkiye’de kadın cinsel sağlığında tabu ve damgalamanın sağlık hizmetlerine erişim üzerindeki etkilerini incelemeyi ve hemşirelik bakımının bu süreçteki rolünü değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Gereç – Yöntem: 15 Mart- 1 Nisan 2026 tarihleri arasında “PubMed”, “Google Scholar”ve “DergiPark” veri tabanları kullanılarak literatür taraması yapılmıştır. Taramada” cinsel sağlık”, “tabu”, “toplum”, “kadın” ve “hemşire” anahtar kelimeleri kullanılmıştır.

Bulgular: Literatür taraması, Türkiye’de kadın cinselliğinin toplumsal tabular ve damgalama kaygıları nedeniyle çoğu zaman ifade edilemediğini ve görünmez bir alan hâline geldiğini ortaya koymaktadır. Bu durum, kadınların cinsel sağlık sorunlarını dile getirmelerini güçleştirmekle kalmayıp, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar, cinsel işlev bozuklukları ve üreme sağlığı sorunlarında sağlık hizmetlerine başvurularını geciktirmekte ve ihtiyaç duydukları bakım ve desteğe erişimlerini kısıtlamaktadır. Toplumsal tabular ve damgalamanın yarattığı baskı, hem bireysel sağlık sonuçlarını olumsuz etkilerken hem de erken tanı, tedavi ve cinsel sağlık eğitime erişimi engelleyerek toplum sağlığı üzerinde geniş çaplı riskler oluşturmaktadır.

Sonuç: Cinsel sağlığın korunması ve devamlılığının sağlanabilmesi için cinsellik ve cinsel sağlığa ilişkin doğru ve yeterli bilginin kazandırıldığı bir eğitime gereksinim vardır. Bu bağlamda hemşirelerin yalnızca fiziksel bakım sunmakla sınırlı kalmayıp, aynı zamanda

cinsel sağlık eğitimi veren, danışmanlık rolünü etkin şekilde üstlenen profesyoneller olarak hareket etmesi önem taşımaktadır. Hemşirelerin bireylere doğru cinsel sağlık bilgisi sunması, yanlış inanışların giderilmesine ve farkındalığın artmasına katkı sağlamaktadır. Ayrıca, tabu ve damgalamanın yoğun olduğu durumlarda empatik ve yargılayıcı olmayan bir iletişimle yürütülen eğitim ve danışmanlık süreci, kadınların kendilerini rahatça ifade edebilmeleri ve sağlık hizmetlerine başvurularını kolaylaştırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: cinsel sağlık, tabu, toplum, kadın, hemşire

Bildiri No: EBEH-20260409-GCHN

Yaşlılarda Cinsellik ve Ebelik Bakımı

Müjde Gül Güven, Esra Ecemiş, Arzu Kul Uçtu

Özet

Yaşlı nüfusun giderek artması, yaşlı bireylerin cinsel sağlık gereksinimlerinin daha görünür hale gelmesini gerekli kılmaktadır. Bu derlemenin amacı, yaşlılıkta cinselliğin önemini ortaya koymak ve ebelik bakımının bu alandaki rolünü güncel literatür doğrultusunda değerlendirmektir. Yaşlılık döneminde hormonal değişiklikler, kronik hastalıklar, ilaç kullanımı ve psikososyal etmenler cinsel yaşamı çok boyutlu biçimde etkilemektedir. Bu süreçte cinsel aktivite ve cinsel düşüncelerde azalma gözlenebilmekle birlikte, bireylerin yakınlık ve duygusal bağ kurma gereksinimlerinin devam ettiği bildirilmektedir. Bununla birlikte, yaşlı bireylerde cinsel sorunların yalnızca yaşa bağlı olmadığı; menopoz, erektil disfonksiyon, kronik hastalıklar, partner ilişkileri ve ataerkil toplumsal roller gibi çok boyutlu faktörlerden etkilendiği vurgulanmaktadır. Güncel çalışmalar, cinsel aktivitenin yaşlı bireyler için yaşam kalitesini destekleyen önemli bir unsur olduğunu göstermektedir. Ancak fizyolojik değişiklikler, psikolojik sorunlar ve sosyokültürel tabular sağlıklı cinselliğin önünde önemli engeller oluşturmaktadır. Bu doğrultuda açık iletişimin teşvik edilmesi, rutin cinsel sağlık değerlendirmelerinin yapılması, uygun tıbbi müdahalelerin planlanması ve psikososyal desteğin sağlanması önerilmektedir. Bu bağlamda ebelik bakımının rolü kritik öneme sahiptir. Ebeler, yaşam döngüsü yaklaşımı doğrultusunda yaşlı bireylerin cinsel sağlık gereksinimlerini değerlendirme, danışmanlık sağlama ve mahremiyete duyarlı bakım sunma sorumluluğunu üstlenmektedir. Ancak literatürde ebelerin bu alanda bilgi ve özgüven eksikliği yaşayabildiği belirtilmektedir. Ebelerin güçlendirilmesi, cinsel sağlık hizmetlerinin etkin sunumu açısından önemli olup, bu durum yaşlı bireylerin yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlamaktadır. Sonuç olarak, yaşlılıkta cinsellik devam eden bir gereksinim olup fiziksel ve ruhsal iyilik halini desteklemektedir. Ancak bu süreç fizyolojik, psikolojik ve sosyokültürel engellerden etkilenmektedir. Ebelik bakımında yaşlı cinselliğinin daha görünür hale getirilmesi, eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin

güçlendirilmesi ve ebelerin bu alanda yetkinliklerinin artırılması, yaşlı bireylerin yaşam kalitesinin geliştirilmesinde önemli bir katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: yaşlılık, cinsellik, cinsel sağlık, ebelik, bakım

Bildiri No: EBEH-20260409-OVVS

Mevsimlik Tarım İşçisi Kadınlarda Cinsel Sağlık ve Ebelik Bakımı

Esra Ecemiş, Müjde Gül Güven, Arzu Kul Uçtu

Özet

Cinsel sağlık, bireyin fiziksel, psikolojik ve sosyal iyilik halinin ayrılmaz bir parçasıdır ve sosyal belirleyicilerden önemli ölçüde etkilenmektedir. Mevsimlik tarım işçiliği ve yoksulluk, kadınların sağlık hizmetlerine erişimini sınırlandıran önemli faktörler arasında yer almaktadır. Bu çalışma, mevsimlik tarım işçisi kadınların cinsel sağlığını incelemek ve ebelik bakımının bu alandaki rolünü ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Bu çalışma derleme türünde olup, ilgili literatür doğrultusunda konu ele alınmıştır. Mevcut araştırmalar incelendiğinde, mevsimlik tarım işçisi kadınların düşük gelir düzeyi, yetersiz yaşam koşulları, sınırlı eğitim olanakları ve sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan güçlükler nedeniyle cinsel sağlık açısından yüksek risk altında olduğu görülmektedir. Bu grupta cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar (CYBE), istenmeyen gebelikler, erken yaşta evlilikler, aile planlaması hizmetlerine erişim kısıtlılığı ve cinsel şiddet gibi sorunlar daha sık görülmektedir. Ayrıca ekonomik, coğrafi ve kültürel engeller, kadınların sağlık hizmetlerinden yararlanmasını zorlaştırmakta ve sağlık eşitsizliklerini artırmaktadır. Ebelik bakımı, bu eşitsizliklerin azaltılmasında önemli bir role sahiptir. Ebeler; eğitim, danışmanlık ve koruyucu sağlık hizmetleri aracılığıyla kadınların cinsel ve üreme sağlığını desteklemektedir. Özellikle mobil sağlık hizmetleri ve toplum temelli bakım modelleri, dezavantajlı gruplara ulaşmada etkili yaklaşımlar olarak öne çıkmaktadır. Sonuç olarak, mevsimlik tarım işçisi kadınların cinsel sağlığının iyileştirilmesi için ebelik hizmetlerinin güçlendirilmesi, sağlık hizmetlerine erişimin artırılması ve sosyal eşitsizliklerin azaltılmasına yönelik bütüncül yaklaşımların geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: cinsel sağlık, mevsimlik tarım işçileri, kadın sağlığı, ebelik bakımı

Bildiri No: EBEH-20260416-RGHZ

Cinsel Sağlık Hizmetlerinde Travma Bilgili Bakım

Hatice Sude Karadağ

Özet

Giriş - Amaç: Cinsel ve üreme sağlığı hizmetleri; jinekolojik muayeneler, invaziv girişimler ve mahremiyet gerektiren süreçler nedeniyle travma geçmişi olan bireyler için retravmatizasyon (yeniden travmatize olma) riski taşımaktadır. Travma Bilgili Bakım (TIC), bireylerin yaşamlarındaki travmaların yaygınlığını ve bu durumun sağlık davranışları üzerindeki derin etkilerini merkeze alan, güven odaklı bir sistem dönüşümüdür. Bu çalışma, cinsel sağlık hizmetlerinde travma bilgili bakım yaklaşımına ilişkin güncel literatürü incelemeyi ve ebeler ile hemşirelerin klinik pratiklerinde kullanabilecekleri kanıta dayalı stratejileri sentezlemeyi amaçlamaktadır.

Gereç – Yöntem: Literatür taraması sonucunda, cinsel sağlık bakımını travma bilgili bir çerçeveye oturtmak için dört temel klinik strateji belirlenmiştir. Bunlar; “Kurumsal Dönüşüm (4R Modeli)”nden oluşmakta ve sağlık profesyonellerinin travmanın etkilerini fark etmesi, belirtileri tanıması, şefkatle yanıt vermesi ve yeniden travmatize etmeyi aktif olarak önlemesi gerektiğini belirtmektedir. Bu doğrultuda klinik yaklaşım olarak öncelikle iletişim ve güven inşası kurulmalıdır.

Bulgular: Travma ve Dayanıklılık odaklı Zorluklar, Sıkıntılar ve Güçlü Yönler Yönelik Araştırma (TRIADS)’ya göre “senin neyin var?” yerine “Sana ne oldu?” sorusuna odaklanılması gerekmektedir. Etiketleyici ifadeler yerine deneyimi tanımlayan (rıza dışı cinsel eylem gibi) nötr ve onaylayıcı bir dil kullanılmalıdır. İkincil basamak fiziksel muayene için evrensel önlemlerin alınmasıdır. Tetikleyici ifadeler (örn yatağa geç, bacaklarını aç) yerine klinik ve tarafsız bir dil (örn; muayene masasına geçin) tercih edilmelidir. Ebelik ve hemşirelik uygulamaları bütüncül yaklaşımları içermelidir. Yapılan çalışmalar; mindfulness ve bedensel farkındalık egzersizlerinin bilişsel sistemi düzenlemede etkili olduğunu belirtmektedir.

Sonuç: Travma bilgili bakım, cinsel sağlık hizmetlerinde hastanın otonomisini ve güvenliğini sağlayan temel bir yaklaşımdır. Ebeler ve hemşirelerin bu alandaki yetkinliklerinin artırılması, yalnızca hasta memnuniyetini ve tedavi uyumunu iyileştirmekle kalmamakta, aynı zamanda klinisyenlerin ikincil travma riskini azaltarak mesleki psikolojik sağlamlıklarını güçlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: travma bilgili bakım, cinsel sağlık, hemşirelik, ebelik, retravmatizasyon.

Bildiri No: EBEH-20260403-PBNI

Postpartum Dönemde Cinsellik ve Ebelik Bakımı

Nurhan Özyürek, Filiz Ünal Toprak

Özet

Bu derlemenin amacı postpartum dönemde kadınların cinsel yaşamını etkileyen fizyolojik, psikolojik, sosyokültürel faktörleri incelemek ve verilen ebelik bakımının önemini vurgulamaktır. Bu doğrultuda güncel literatür taranmış elde edilen veriler doğrultusunda postpartum dönemde cinsel yaşam ve ebelik bakımının önemi değerlendirilmiştir. Postpartum dönemde kadın, fizyolojik ve psikolojik birçok konuda değişim yaşamaktadır. Bedenen ve psikolojik olarak görülen değişimlerde kadının kendini, bedenini anlaması ve süreci doğru yönetmesi büyük önem taşımaktadır. Bu dönemde kadının en çok etkilendiği konulardan biri de cinsel yaşama uyum sağlamaktır. Literatürde postpartum dönemde cinsel ilişkinin en erken 6-7. haftalarda başladığı ama bu durumun her kadının psikolojik ve fiziksel durumuna göre değiştiği belirtilmiştir. Literatür incelendiğinde postpartum dönemde kadınların birçoğunda başta annelik sürecine uyum olmak üzere cinsel istekte azalma, emzirme, yorgunluk, disparoni, beden algısında bozulma, vajinal kuruluk gibi sebeplerle cinsel yaşamın olumsuz etkilendiği belirlenmiştir. Aynı zamanda sezaryen doğum, epizyotomi, hormonal değişiklikler ve perine travmasının da cinsel yaşamı etkileyen önemli faktörler olduğu görülmüştür. Doğum sonu dönemde ebelerin verdiği cinsel danışmanlığın kadınların cinsel yaşamını olumlu etkilediği belirtilmiştir. Sonuç olarak ebelerin postpartum dönemde cinsel konularda danışmanlık vermeleri, kadına bütüncül bakım sağlamaları ve çiftleri bilgilendirmeleri kadınların kendilerini daha iyi ifade etmelerine ve cinsel sağlıklarının korunmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: cinsel sağlık, postpartum dönem, ebelik bakımı

Bildiri No: EBEH-20260410-IGK3

Emzirme Döneminde Cinsellik

Sema Erbaş, Aslı Er Korucu

Özet

Emzirme, anne ve bebek sağlığı açısından önemli yararlar sağlayan fizyolojik bir süreç olmakla birlikte, doğum sonrası dönemde kadının hormonal, fiziksel, psikolojik ve sosyal yaşamında çeşitli değişimlere yol açmaktadır. Bu değişimlerden biri de cinsel yaşamın yeniden şekillenmesidir. Özellikle emzirme döneminde artan prolaktin ve azalan östrojen düzeyleri; vajinal kuruluk, disparoni, cinsel istekte azalma, cinsel doyumda değişim ve cinsel işlevde güçlükler ile ilişkilendirilebilmektedir. Bunun yanı sıra yorgunluk, uyku düzensizliği, beden algısındaki değişim, annelik rolüne uyum, partner desteği, ilişki dinamikleri ve kültürel beklentiler de bu süreci etkileyebilmektedir. Bu derleme çalışmasında, emzirme döneminde cinselliğin nasıl etkilendiğinin ve bu süreçte öne çıkan bakım gereksinimlerinin güncel literatür doğrultusunda incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda 2018–2026 yılları arasında yayımlanan çalışmalar PubMed, Scopus, Web of Science ve Google Scholar veri tabanlarında “breastfeeding”, “sexuality”, “sexual function”, “sexual dysfunction”, “postpartum period”, “dyspareunia”, “vaginal dryness” ve “maternal sexuality” anahtar kelimeleri kullanılarak taranmış; konuyla ilişkili sistematik derlemeler, metaanalizler ve özgün araştırmalar değerlendirilmiştir. İncelenen çalışmalar, emzirme döneminde en sık bildirilen sorunların cinsel istekte azalma, vajinal kuruluk, ağrılı cinsel ilişki ve cinsel doyumda azalma olduğunu göstermektedir. Ayrıca stres, düşük yaşam kalitesi, sınırlı partner iletişimi ve perineal sorunların cinsel işlev üzerinde belirleyici olduğu bildirilmektedir. Sonuç olarak emzirme döneminde cinsellik, doğum sonrası bakımda sıklıkla geri planda kalsa da kadın yaşam kalitesi ve çift uyumu açısından önemli bir alandır. Ebe ve hemşirelerin emzirme danışmanlığı sürecinde cinsel sağlığı da ele alması, kadınlara güvenli bir iletişim ortamı sunması ve gerekli durumlarda uygun danışmanlık sağlaması önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: emzirme, cinsellik, cinsel işlev, doğum sonrası dönem, kadın sağlığı

Bildiri No: EBEH-20260411-7HIA

Eşleri Gebe Olan Erkeklerin Gebelikte Cinselliğe Yönelik Tutumları ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Sati Koldaş Mir

Özet

Giriş – Amaç: Gebelik süreci, çiftlerin ilişkisel niteliğini ve ebeveynlik uyumunu etkileyen temel bir unsurdur. Literatürde, baba adaylarının bu süreçteki cinsel tutumlarının; kültürel mitler, toplumsal normlar ve yanlış inanışlarla şekillendiği görülmektedir. Cinsel yakınlığın korunması ilişkisel memnuniyeti artırsa da, yanlış inanışlar erkeğin cinsellikten uzaklaşmasına ve performans kaygısına neden olabilmektedir. Özellikle erkeklerin bilgi kaynağının internet ve arkadaş çevresi olması, cinsel mitlerin bu dönemde daha fazla kabul görmesine yol açmaktadır. Bu araştırma, eşleri gebe olan erkeklerin gebelikte cinselliğe yönelik tutumlarını ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç – Yöntem: Çalışma kapsamında Google Scholar ve PubMed veri tabanları kullanılarak tarama yapılmıştır. Arama sürecinde “sex during pregnancy and expectant fathers”, “paternal sexual behavior during pregnancy” gibi anahtar kelimeler kullanılarak literatür taraması yapılmıştır. Yayın yılı sınırlaması olmadan, özellikle 2010 sonrası yayınlara öncelik verilmiştir. Gebelik döneminde baba adaylarının gebelikte cinselliğe yönelik tutumlarını ele alan ulusal ve uluslararası literatür, meta-analizler ve sistematik derlemeler, bağlanma teorisi gibi kuramsal çerçevelerle sentezlenerek incelenmiştir.

Bulgular: Cinsel yakınlığın korunması ilişkisel memnuniyeti ve psikolojik iyilik halini artırsa da, gebelik sürecindeki baba adaylarının cinselliğe yönelik tutumlarının kültürel mitler ve yanlış inanışlar nedeniyle baskılandığı belirlenmiştir. Bu yanlış inanışların ve toplumsal cinsiyet rollerinin, erkeklerde performans kaygısı yaratarak cinsellikten uzaklaşmaya neden olduğu görülmüştür. Gebelik döneminde baba adaylarının cinsel tutumlarının şekillenmesinde kültürel normların ve bilgi kaynaklarının belirleyici bir rol oynadığı ortaya konmuştur.

Sonuç: Araştırma sonuçları, toplumumuzda cinselliğin halen erkeğe büyük sorumluluklar yükleyen bir tabu olarak görüldüğünü ve bu algının gebelikte performans kaygısını tetikleyerek cinsel soğumaya yol açtığını göstermektedir. Bu bağlamda; kültürel normların ve bilgi kaynaklarının yarattığı olumsuz etkileri kırmak adına, sağlık personelinin gebelik döneminde cinselliği "çiftin ortak sorumluluğu" ekseninde ele alması gerekmektedir. Özellikle baba adaylarının antenatal eğitim süreçlerine aktif katılımının sağlanması ve güvenilir olmayan kaynakların yerine bilimsel temelli dijital eğitim materyallerinin geliştirilerek danışmanlık hizmetlerine entegre edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: gebelik, baba adayı, cinsellik, tutum

Bildiri No: EBEH-20260421-MGTD

Üniversite Öğrencilerinde Cinsel Sağlık Okuryazarlığı: Sosyal Medyanın Rolü ve Ebelik Perspektifi

Sinem Ceylan, Halime Nisa Çimen

Özet

Giriş – Amaç: Bu derlemenin amacı, 18–24 yaş grubundaki üniversite öğrencilerinin cinsel sağlık okuryazarlığı (CSO) düzeyini etkileyen faktörleri sosyal medya ve dijital mecralar bağlamında incelemek; olası fırsatlar ve riskleri güncel literatür ışığında tartışmak ve ebelerin bu süreçteki rolünü değerlendirmektir.

Gereç – Yöntem: Çalışma derleme tasarımıdır. CSO, üniversite öğrencileri, sosyal medya, dijital sağlık bilgisi ve ebelik alanında yayımlanmış güncel ulusal ve uluslararası araştırma ve derleme makaleleri ile Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) rehber belgeleri incelenmiş; bulgular tematik olarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Üniversite öğrencileri cinsel sağlık bilgisine büyük ölçüde sosyal medya platformları, arama motorları ve çevrimiçi içerikler aracılığıyla ulaşmaktadır. Bu durum hızlı, anonim ve erişilebilir bilgi edinimi açısından önemli fırsatlar sunmakla birlikte; doğrulanmamış ve yanıltıcı içeriklere maruz kalma, damgalanma kaygısıyla yüz yüze profesyonel desteğe başvurmaktan kaçınma ve cinsel sağlık tutumlarının algoritma güdümlü içeriklerle şekillenmesi gibi ciddi riskleri de beraberinde getirmektedir. Literatür, CSO'nun yalnızca bilgiye erişimle değil; bu bilgiyi eleştirel değerlendirme, güvenilir kaynakları ayırt etme ve sağlık kararlarına yansıtma becerileriyle doğrudan ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Dijital ortamda cinsel sağlık içeriklerinin normalleşmesi farkındalığı artırabilmekle birlikte yanlış bilginin hızla yayılmasına da zemin hazırlamaktadır.

Sonuç: Üniversite öğrencilerinde dijital CSO'nun güçlendirilmesi yalnızca bireysel değil toplumsal cinsel sağlık düzeyini de doğrudan etkilemektedir. Ebeler; kanıta dayalı, kültürel olarak duyarlı ve dijital ortamı kapsayan cinsel sağlık danışmanlığı sunmak, güvenilir kaynaklara yönlendirmek ve eleştirel medya okuryazarlığını desteklemek açısından kritik bir rol üstlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: cinsel sağlık okuryazarlığı, üniversite öğrencileri, sosyal medya, dijital sağlık, ebelik

Bildiri No: EBEH-20260412-YXBB

Toplumsal Cinsiyet ve Cinsel Sağlık

Ferhunde Güntaş, Dolunay Ceylan, Arzu Kul Uçtu

Özet

Toplumsal cinsiyet, bireylerin biyolojik cinsiyetlerinden bağımsız olarak toplumun kadın ve erkeğe atfettiği, yapmasını uygun gördüğü, sosyal olarak belirlediği roller ve sorumluluklar bütünüdür. Bu kavram, bireylerin sosyal yaşamda konumlanmasını belirleyen önemli bir yapıdır. Kadın ve erkekler atfedilen roller, eşitsizliklere yol açabilmektedir. Eşitsizlikler sonucunda özellikle kadınlar ayrımcılıklara ve hak ihlallerine maruz kalmaktadır. Yapılan ihlaller kadınların temel özgürlüklerine ulaşmalarına ket vurulmakta olup siyasal, sosyal, sağlık vb. pek çok alanda haklarını kullanmalarını sınırlamaktadır. Cinsellik; biyolojik, psikolojik, sosyal ve kültürel boyutları olan, yaşam boyu devam eden çok yönlü bir olgudur. Günümüzde birçok kadın cinsel sağlık hizmetlerine erişimde çeşitli zorluklar yaşamaktadır. Bu zorluklar toplumsal cinsiyetin kadınlar üzerindeki sonuçlarından birisidir. Toplumsal cinsiyet, bireylerin cinselliği algılama, ifade etme ve deneyimleme biçimlerini etkilemektedir. Kadınların cinsel sağlık hizmetlerine erişiminin önünde engel olarak toplum cinsiyet rollerinin beraberinde getirdiği olumsuzluklar yer almaktadır. Bu durum, kadınların bedenleri üzerinde söz sahibi olma hakkını sınırlandırmaktadır Toplumsal cinsiyet rolleri nedeniyle kadınların maruz kaldığı eşitsizliklerin giderilmesinde ebelerin eğitici, savunucu ve güçlendirici rollerini kullanarak destek sağlamasına gereksinim vardır. Ebe, cinsel sağlığın korunması, olası sorunların saptanması, meydana gelecek risklerin ön görülmesi ve oluşan sorunların giderilmesinde kadınlara bakım sunmaktadır. Kadınların maruz kaldığı toplumsal cinsiyet rollerinin meydana getirdiği olumsuzlukların giderilerek cinsel sağlığın korunması amacıyla; karar verme süreçlerine aktif katılımın sağlanması, cinsel sağlığını koruma hakkını kullanma ve sağlık bakımı ve danışmanlık alma hakkını kullanma haklarını kullanması yönünde ebe savunuculuk rolünü kullanarak toplumsal cinsiyet duyarlı cinsel sağlık bakım hizmeti sunmalıdır.

Anahtar Kelimeler: toplumsal cinsiyet, cinsel sağlık, ebeler, ebeler, ebeler

Bildiri No: EBEH-20260412-FHVV

Bedenle Temas, Zihinle Farkındalık: Mindfulness Temelli Yaklaşımların Cinsel İşlev Bozukluğu Üzerindeki Etkileri

Fatma Nisan Akçay, Ebru İnan Kırmızıgül

Özet

Giriş – Amaç: Cinsel işlev bozukluğu cinsel istek, uyarılma, orgazm ve çözülme gibi cinsel işlev alanlarında bozulma ile karakterize yaygın bir sorundur. Kadınlarda prevalansın %30 – 50 arasında değiştiği bildirilmektedir. Bu bozukluklar bireyin cinsel yaşamını, ruh sağlığını ve ilişki doyumunu olumsuz etkilemektedir. Bunun yanında birçok kadın utanma, kaygı, damgalanma korkusu nedeniyle profesyonel destek almaktan kaçınabilmektedir. Mindfulness (bilinçli farkındalık), bireyin duygu, düşünce ve bedensel duyumlarını yargılamadan fark etmesini ve “mevcut an”da bilinçli bir şekilde kalmasını sağlayan yaklaşımdır. Mindfulness, zihinsel ve bedensel meditasyonları içermektedir. Literatürde, mindfulness temelli müdahalelerin cinsel farkındalığı artırdığı, cinsel işlev alanlarında iyileşme sağladığı ve cinsel doyumu desteklediği bildirilmektedir. Bu derleme, mindfulness temelli yaklaşımların cinsel işlev bozuklukları üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Bulgular: Literatürde, mindfulness temelli müdahalelerin özellikle kadınlarda cinsel istek ve uyarılma bozuklukları üzerinde etkili olduğu, cinsel işlevi artırdığı, cinsel stres ve depresyon düzeylerini azalttığı belirtilmektedir. Bu müdahalelerin uyarılma ve cinsel tatmin üzerinde güçlü, orgazm ve lubrikasyon üzerinde ise orta düzeyde etkiler sağladığı bildirilmektedir. Ayrıca, cinsel aktiviteye yönelik korkunun azalmasına ve orgazm yetisinin gelişmesine katkı sağladığı görülmektedir. Cinsel işlev üzerindeki bu olumlu etkilerinin yanı sıra, depresyon ve kaygı düzeylerinde azalma ile çiftler arası uyum ve iletişimde iyileşme gibi çok boyutlu kazanımlar da dikkat çekmektedir. Mindfulness temelli cinsel danışmanlığın (MBSC), gebelerde cinsel stresi azalttığı, cinselliğe yönelik tutumu olumlu yönde etkilediği ve beden imajı kaygısını azalttığı belirtilmektedir. Menopoz sonrası dönemde cinsel öz yeterlilik ve memnuniyeti artırdığı; kanser sonrası süreçte ise cinsel

işlev ve yaşam kalitesini desteklediği saptanmıştır. Erkeklerde ise bu müdahalelerin erektil disfonksiyon ve erken boşalma semptomlarını azalttığı, cinsel tatmin, özgüven ve genital benlik imajını artırdığı bildirilmektedir.

Sonuç: Mindfulness temelli yaklaşımlar cinsel işlevi artırma, cinsel stresi azaltma ve cinsel iyi oluşu desteklemede etkili ve bütüncül bir yöntemdir. Bu doğrultuda, hemşire ve ebelerin cinsel sağlık hizmetlerine mindfulness temelli danışmanlık ve eğitim uygulamalarını entegre etmeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: mindfulnes, cinsel sağlık, cinsel işlev, cinsel doyum.

Bildiri No: EBEH-20260412-CEU6

Kadın Cinsel Sağlığında Mikrobiyota

Beyza Öztürk, Nazan Karahan

Özet

Cinsel sağlık, yalnızca hastalık ya da işlev bozukluğunun yokluğu ile sınırlı olmayan fiziksel, duygusal, zihinsel ve sosyal iyilik halini kapsayan çok boyutlu bir kavramdır. Bu nedenle cinsel sağlığın değerlendirilmesinde biyopsikososyal yaklaşımın esas alınması gerekmektedir. Son yıllarda mikrobiyota, özellikle kadın ve üreme sağlığı bağlamında cinsel sağlığın önemli biyolojik belirleyicilerinden biri olarak öne çıkmaktadır. Bu derlemenin amacı, mikrobiyota ile cinsel sağlık arasındaki ilişkinin güncel literatür doğrultusunda bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesidir. Mevcut bulgular, sağlıklı vajinal mikrobiyotanın çoğunlukla Lactobacillus türlerinin baskın olduğu bir yapı ile karakterize olduğunu göstermektedir. Bu yapı, vajinal pH'ın düşük düzeyde tutulmasına, mukozal bariyer bütünlüğünün korunmasına ve antimikrobiyal savunmanın desteklenmesine katkı sağlamaktadır. Buna karşılık disbiyozis; bakteriyel vajinozis, genital semptomlar, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlara yatkınlık ve cinsel konfor ile yaşam kalitesinde azalma ile ilişkilendirilmektedir. Ayrıca bağırsak mikrobiyotası, estrobolom aracılığıyla östrojen metabolizmasını düzenleyebilmekte ve bağırsak-beyin aksı üzerinden psikoseksüel süreçleri etkileyebilmektedir. Bu mekanizmalar, hormonal denge ve cinsel işlevler üzerinde dolaylı ancak önemli etkiler oluşturmaktadır. Bağırsak mikrobiyotası dopamin, GABA ve serotonin gibi nörotransmitterleri ve cinsiyet hormonlarını etkileyerek cinsel istek, uyarılma ve zevk alma üzerinde etkili olabilmektedir. Bunun yanı sıra genital sistem mikrobiyotası ile fertilité, implantasyon ve gebelik sonuçları arasında anlamlı ilişkiler olduğu bildirilmektedir. Lactobacillus baskın mikrobiyota olumlu üreme sonuçları ile ilişkilendirilirken, disbiyozis infertilite ve olumsuz obstetrik sonuçlarla bağlantılı bulunmuştur. Sonuç olarak mikrobiyota, cinsel sağlığın biyolojik, hormonal, üreme ve psikososyal boyutlarını etkileyen çok katmanlı bir belirleyicidir. Ebelik bakımında mikrobiyota farkındalığının artırılması bireylerin cinsel ve üreme sağlığının geliştirilmesinde önemli katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: cinsel sağlık, mikrobiyota, disbiyozis, kadın sağlığı, ebelik bakımı

Bildiri No: EBEH-20260412-XCFP

Adölesanlarda Cinsellik ve Ebelik Bakımı

Müjde Gül Güven, Nazan Karahan

Özet

Adölesan dönem; bireyin biyolojik, psikolojik ve sosyal açıdan hızlı değişimler yaşadığı, aynı zamanda cinsel kimliğin şekillendiği kritik bir gelişim sürecidir. Bu dönemde bireyler, cinsel davranışlar da dahil olmak üzere çeşitli sağlık riskleri açısından daha savunmasızdır. Özellikle erken yaşta cinsel aktiviteye başlayan adölesanlara, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar ve istenmeyen gebelikler gibi olumsuz sonuçlarla karşılaşma olasılığı artmaktadır. Bu derlemenin amacı, adölesanlarda cinsellik ve üreme sağlığına ilişkin bilgi ve farkındalık düzeyini ve bu süreçte ebelik bakımının rolünü literatür doğrultusunda değerlendirmektir. Adölesanların cinsel davranışları; cinsiyet, ilişki durumu, bilgi düzeyi, tutumlar, ebeveynlerin rolü, akran etkisi ve bilgi kaynakları gibi çok sayıda faktörden etkilenmektedir. Bununla birlikte, adölesanların cinsel sağlık bilgilerini çoğunlukla internetten edindikleri; internetin kolay erişilebilir olması, hızlı yanıt sağlaması ve anonimlik sunması nedeniyle tercih edildiği bildirilmektedir. Ancak dijital ortamda yanlış bilgilendirme ve yetersiz içerik denetimi gibi sorunlar, adölesanların sağlıklı bilgiye erişimini zorlaştırmaktadır. Adölesanlar arasında üreme sağlığına ilişkin bilgi ve farkındalık düzeyinin yetersiz olması, istenmeyen gebelikler, CYBE ve HIV riskini artırmaktadır. Bu durum başta ebeler olmak üzere sağlık profesyonellerinin bu alanda daha aktif rol üstlenmesini gerekli kılmaktadır ancak birçok ülkede hizmetlere erişim; damgalama, maliyet, kültürel ve dinsel normlarla kısıtlanmaktadır. Kanıta dayalı cinsellik ve üreme sağlığı eğitiminin, adölesanların cinsel ve üreme haklarını anlama düzeyini artırdığı ve sağlıklı davranış geliştirmelerini desteklediği gösterilmiştir. Bu bağlamda ebeler; eğitimci, danışman, kolaylaştırıcı ve toplumsal farkındalık oluşturucu rolleriyle adölesanların üreme sağlığı okuryazarlığını geliştirmede çok boyutlu bir işlev üstlenmektedir. Ebelerin bu alanda eğitsel yeterliliklerinin güçlendirilmesi ve dijital teknolojilerin danışmanlık süreçlerine entegre edilmesi, adölesanlara yönelik üreme sağlığı hizmetlerinin erişilebilirliğini ve etkinliğini artırabilecek önemli stratejilerdir.

Anahtar Kelimeler: adölesan, cinsellik, ebelik bakımı, cinsel sağlık, üreme sağlığı

Bildiri No: EBEH-20260412-QFOQ

Türkiye’de Evlilik Öncesi Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Hizmetlerine Yönelik Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Ebru İnan Kırmızıgül, Aylin Dinçer

Özet

Giriş – Amaç: Dünya Sağlık Örgütü, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri 2030 hedeflerine ulaşmada herkes için eşit ve ulaşılabilir cinsel sağlık-üreme sağlığı hizmetlerini temel amaç olarak benimsemiştir. Bu araştırma, Türkiye’de evlilik öncesi cinsel sağlık ve üreme sağlığı hizmetlerine yönelik yapılmış lisansüstü tezlerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç – Yöntem: Bu çalışma, retrospektif tanımlayıcı bir çalışma olarak yapılmıştır. Çalışmaya; 30 Mart- 5 Nisan 2026 tarihleri arasında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanı’nda, “evlilik öncesi”, “evlilik hazırlığı”, “cinsel sağlık”, “üreme sağlığı” ve “aile planlaması” anahtar kelimeleri kullanılarak ulaşılan lisansüstü tezler dahil edilmiştir. Taramada 2011-2026 yılları arasında yapılmış tüm lisansüstü tezler taranmıştır. Toplam 284 tez incelenmiştir. Bu tezlerin 13’ü ebelik, 72’si hemşirelik alanındadır. Bu tezlerden evlilik öncesi döneme ait toplam 9 tez incelenmiş olup bunlardan 2’si duplikasyon nedeniyle çıkarılmış ve toplam 7 tez incelenmiştir. Tezlerin değerlendirilmesinde doküman analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Son 15 yılda evlilik öncesi döneme odaklanan 7 tezdten 1’i ebelik Yüksek lisans, 4’ü hemşirelik Yüksek lisans ve 1’i hemşirelik doktora tezi olduğu belirlenmiştir. Tezlerin 2014, 2018, 2023 ve 2025 yıllarında yazıldığı gözlemlenmiştir. Çalışmalarda veri toplama aracı olarak; evlilik öncesi bilgi formu, cinsel mitler formu, “Aile Planlaması Tutum Ölçeği”, “Prekonsepsiyonel Bakım Farkındalığı ve Bilgi Formu”, “Cinsel Konular ile İlgili Bilgi Düzeyi Değerlendirme Formu (CKBD), Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği-Kadın Formu (GRİSS) ve Evlilik Uyum Ölçeği (EUÖ)” kullanılmıştır. İncelenen tezlerde evlilik öncesi kadınların ve çiftlerin cinsel sağlık üreme sağlığı bilgi durumlarının düşük olduğu belirlenmiştir. Bu dönemde en çok yapılan müdahalenin web tabanlı, yüz yüze ya da video tabanlı eğitim ve danışmanlık olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Türkiye'deki lisansüstü tezler, evlilik öncesi dönemde cinsel ve üreme sağlığı bilgisinin yetersiz olduğunu, riskli cinsel davranışların yaygın olduğunu ve gençlerin danışmanlık ihtiyacının yüksek olduğunu vurgulamaktadır. Evlilik öncesi eğitim ve danışmanlık programları hem cinsel sağlık sonuçlarını hem de evlilik uyumunu iyileştirmeye yönelik ebelik ve hemşireliğin temel müdahale alanı olarak öne çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: evlilik öncesi, cinsel sağlık, üreme sağlığı, ebelik, hemşirelik

Bildiri No: EBEH-20260417-LBJB

Menopozun Genitoüriner Sendromunun Kadın Cinselliğine Etkisi ve Güncel Yönetim Yaklaşımları

Ece Özkaradiğın, Nurgül Şimal Yavuz

Özet

Menopoz döneminde azalan östrojen ve diğer seks steroidlerine bağlı olarak ortaya çıkan genitoüriner değişiklikler, kadınları fiziksel, psikolojik ve cinsel açıdan çok boyutlu biçimde etkileyebilmektedir. Vajinal kuruluk, yanma, irritasyon, disparoni ve üriner yakınmalarla seyreden bu durum, kadınların cinselliğinde önemli sorunlara yol açabilmektedir. Bu derlemede, menopozun genitoüriner sendromunun kadın cinselliği üzerindeki etkilerinin ve güncel yönetim yaklaşımlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Güncel yönetimde hafif semptomlar için vajinal nemlendiriciler ve kayganlaştırıcılar önerilirken, orta ve şiddetli semptomlarda lokal östrojen tedavileri başta olmak üzere çeşitli hormonal ve non-hormonal seçenekler öne çıkmaktadır. Bununla birlikte, menopozdaki cinsel sorunların yalnızca biyolojik değil, psikolojik, ilişkisel ve sosyokültürel boyutta değerlendirilmesi gerektiği belirtilmektedir. Sonuç olarak, menopozun genitoüriner sendromu bakım sürecinde görünür kılınması gereken önemli bir sağlık sorunudur. Menopoza yönelik bakım sürecinde cinsel sağlığın rutin olarak değerlendirilmesi, kadınların semptomlarını rahatlıkla ifade edebileceği güvenli bir bakım ortamının oluşturulması ve bireyselleştirilmiş danışmanlık hizmetlerinin sunulması büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: menopoz, genitoüriner sendrom, cinsellik, cinsel sağlık, disparoni

Bildiri No: EBEH-20260422-0K5Z

Postpartum Dönem Cinsel Sağlık Danışmanlığında PLISSIT Modeli ve Ebelik Yaklaşımı

Zeynep Çiftci Demirtaş, Filiz Ünal Toprak

Özet

Giriş – Amaç: Dünya Sağlık Örgütü cinsel sağlığı fiziksel, duygusal, zihinsel ve sosyal iyilik hali olarak tanımlamaktadır. Postpartum dönem; hormonal değişimler, emzirme, doğum travmaları, yorgunluk, uyku yoksunluğu ve yeni annelik rolüne uyum gibi çok boyutlu etkenlerin kadın cinsel sağlığını etkileyebildiği hassas bir süreçtir. Bu dönemde disparoni, azalmış cinsel istek, lubrikasyon sorunları, vajinal kuruluk ve cinsel doyumda azalma gibi cinsel işlev sorunları yaygın olarak görülmektedir. Buna karşın cinselliğin konuşulmasına yönelik tabular, kadınların çekinceleri ve sağlık profesyonellerinin danışmanlık konusundaki yetersizlikleri, uygun desteğe erişimi güçleştirmektedir. Bu derleme, postpartum dönemde cinsel sağlık danışmanlığında PLISSIT modelinin kullanımını ve bu süreçte ebelik yaklaşımının rolünü değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Gereç – Yöntem: Postpartum dönemde cinsel sağlık danışmanlığı, PLISSIT modeli ve ebelik yaklaşımına ilişkin güncel ulusal ve uluslararası literatür incelenmiştir. Konu kapsamında postpartum cinsel işlev sorunları, PLISSIT modelinin postpartum cinsel sağlık danışmanlığındaki kullanımı ve ebelerin bu modele dayalı danışmanlık rollerine ilişkin çalışmalar değerlendirilmiştir.

Bulgular: Literatür, postpartum dönemde cinsel işlev sorunlarının yaygın olduğunu ve biyopsikososyal ile sosyokültürel birçok faktörden etkilendiğini göstermektedir. İncelenen çalışmalar, PLISSIT modelinin cinsel işlev, cinsel doyum ve yaşam kalitesi üzerinde olumlu etkiler sağlayabildiğini ortaya koymaktadır. Özellikle modelin Permission ve Limited Information basamaklarının, ebeler tarafından postpartum izlemlerde uygulanabilir olduğu; cinsel sorunların konuşulmasını kolaylaştırdığı ve danışmanlık gereksinimlerinin belirlenmesinde etkili olduğu bildirilmektedir.

Sonuç: Postpartum cinsel sağlık sorunlarının yönetiminde yapılandırılmış danışmanlık yaklaşımlarına gereksinim bulunmaktadır. PLISSIT modeli, postpartum cinsel sağlık danışmanlığında uygulanabilir bir çerçeve sunmakta; ebeler bu modelin uygulanmasında önemli rol üstlenmektedir. Postpartum bakım hizmetlerine modele dayalı cinsel sağlık danışmanlığının entegrasyonu önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: postpartum dönem, cinsel sağlık danışmanlığı, PLISSIT modeli, ebelik, cinsel işlev bozukluğu

Bildiri No: EBEH-20260422-CL4Z

Değişen Beden, Dönüşen Cinsel Yaşam: Jinekolojik Kanserler ve Cinsellik

Zehra Bicav, Filiz Ünal Toprak

Özet

Jinekolojik kanserler, kadın üreme sistemini oluşturan organlardan kaynaklanan malign tümörler olarak tanımlanmaktadır. Serviks, endometrium, over, vajen ve vulva kanserleri jinekolojik kanser türleri arasında yer almaktadır. Jinekolojik kanserler, kadının sağlığı ve yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir. Tedavi süreçlerinde uygulanan kemoterapi radyoterapi, hormonal tedavi ve cerrahi girişimlere bağlı olarak gelişen yorgunluk, uyku bozuklukları ve kaygı gibi semptomlar, kadınları fiziksel ve psikolojik olarak etkilemektedir. Onkolojik tedavinin bu etkilerinin yanı sıra kadının cinsel yaşamında da önemli etkilere sahiptir. Tüm kanser türleri, cinsel sağlığı ve cinsel fonksiyonları olumsuz yönde etkileyebilmekte hastalık ve tedavi süreci sonrasında da cinsel sorunlar devam edebilmektedir. Bu etkiler hastalığın türü, evresi ve uygulanan tedavilere göre değişmekte cinsel istekte azalma, orgazm güçlüğü, dispareni ile vajinal lubrikasyon ve elastikiyette azalma gibi sorunlar sık görülmektedir. Birçok kadın için cinsellik, yalnızca fiziksel bir eylem değil kadınlık hissini, beden imajını, doğurganlık kapasitesini ve cinsel işlevlerin sürdürülebilirliğini kapsayan çok boyutlu ve kompleks bir deneyimi ifade etmektedir. Kadının cinselliği kompleks bir deneyim olarak algılaması jinekolojik kanser süreciyle karşılaştığında daha belirgin etkiler ortaya çıkarmaktadır. Bu süreçte beden algısında meydana gelen değişimler, üreme işlevlerinin ve cinsel fonksiyonların sürdürüleemeyeceği düşüncesi gibi faktörler, kadının kendisini kadınsı hissetmemesine yol açarak cinsel kimlik algısında değişimlere neden olmaktadır. Bu yüzden bu süreçte ebeler jinekolojik kanserli kadınlarda cinsel sağlığın korunması ve geliştirilmesinde değerlendirme, eğitim, danışmanlık, psikososyal destek ve yönlendirme rollerini kapsayan bütüncül bir yaklaşım benimsemeleri gerekmektedir. Bu nedenle bu çalışma jinekolojik kanserlerde cinsel sağlığın önemli sorunlarından biri olduğuna farkındalık oluşturmak, jinekolojik kanserlerde cinselliğin önemini ve ebelerin bu kapsamda kilit bir sağlık profesyoneli olduğunu vurgulamak amacıyla derlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: jinekolojik kanserler, cinsel sağlık, ebelik

Bildiri No: EBEH-20260330-IJOI

Afet Durumlarında Cinsel ve Üreme Sağlığı: Deprem Bağlamında Minimum Başlangıç Hizmet Paketi (MİSP) Yaklaşımı

Feride Ceyhan, Deniz Akyıldız

Özet

Cinsellik ve üreme sağlığı, bireyin genel iyilik halinin temel bileşenlerinden biri olup afet gibi olağanüstü durumlarda önemli ölçüde etkilenmektedir. Özellikle deprem gibi ani ve yıkıcı afetler; bireylerin yaşam koşullarını, psikolojik durumlarını ve sağlık hizmetlerine erişimini olumsuz etkileyerek cinsel ve üreme sağlığı alanında çok boyutlu sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu çalışma, afetler özellikle depremler bağlamında cinsel ve üreme sağlığına ilişkin sorunları ortaya koymak, bu sorunların birey ve toplum üzerindeki etkilerini değerlendirmek ve afet müdahale süreçlerinde kullanılan yaklaşımları, özellikle Minimum Başlangıç Hizmet Paketi (MİSP) çerçevesinde incelemek amacıyla gerçekleştirilmiş bir literatür derlemesidir. Literatür incelendiğinde, afet sonrası dönemde psikolojik travma, stres ve kaygının artmasıyla birlikte cinsel yaşam kalitesinde düşüş, cinsel işlev bozuklukları ve çift ilişkilerinde sorunlar yaşandığı görülmektedir. Bunun yanı sıra, geçici barınma alanlarında mahremiyet eksikliği ve yetersiz hijyen koşulları cinsel yaşamı olumsuz etkilemekte; cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar ve istenmeyen gebelik riskinde artışa yol açmaktadır. Ayrıca afet ortamlarında kadınlar ve kız çocukları başta olmak üzere kırılgan grupların cinsel şiddet ve istismar açısından daha yüksek risk altında olduğu dikkat çekmektedir. Bu kapsamda, afetlerde cinsel ve üreme sağlığı hizmetlerinin kesintisiz ve etkin bir şekilde sunulabilmesi için geliştirilen Minimum Başlangıç Hizmet Paketi (MİSP), hizmetlerin planlanması ve uygulanmasında temel bir yaklaşım ve rehber olarak öne çıkmaktadır. MİSP; cinsel şiddetin önlenmesi ve yönetimi, HIV bulaşının azaltılması, anne ve yenidoğan morbidite ve mortalitesinin önlenmesi, kontraseptif hizmetlerin sağlanması ve kapsamlı üreme sağlığı hizmetlerine geçişin planlanmasını içeren öncelikli ve koordineli müdahaleler bütünüdür. Ancak mevcut uygulamalarda bu hizmetlerin yeterince önceliklendirilmediği ve erişimde çeşitli sınırlılıklar olduğu görülmektedir. Sonuç olarak, afet yönetiminde cinsel ve üreme sağlığı hizmetlerinin bütüncül bir yaklaşımla ele alınması, MİSP'in sağlık sistemlerine etkin

entegrasyonunun sağlanması, hizmetlerin erişilebilirliğinin artırılması ve özellikle kırılgan gruplara yönelik koruyucu ve destekleyici mekanizmaların güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, afetlere hazırlık ve müdahale süreçlerinde cinsel ve üreme sağlığı hizmetlerinin temel bir bileşen olarak konumlandırılması büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: depremler, ebelik, afet yardım çalışmaları, üreme sağlığı

Bildiri No: EBEH-20260412-LC54

Görünmez Yaraları Görmek: Flört Şiddetinde Ebenin Rolü ve Yaklaşımı

Bilgesu Çelik, Nazan Karahan

Özet

Bu derleme, flört şiddetinin kadınların cinsel ve üreme sağlığı üzerindeki etkilerini ve ebelerin bu süreçteki rollerini literatür ışığında incelemeyi amaçlamaktadır. "Flört Şiddeti", "Partner Şiddeti", "Ebelik", "Cinsel Sağlık", "Üreme Sağlığı" anahtar kelimeleri kullanılarak PubMed, Google Scholar ve CINAHL taranmış; çalışma anlatsal derleme olarak gerçekleştirilmiştir. Flört şiddeti, romantik/duygusal ilişkilerde partnerin diğerine yönelik fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ya da dijital zarar verici davranışları olarak tanımlanır ve yakın partner şiddetinin alt türü olarak incelenir. 2000 yılından bu yana her üç kadından biri partnerinden şiddet görmektedir. Adölesan kadınların ise her 12'sinden biri fiziksel, her 10'undan biri cinsel şiddet yaşamıştır. Kıskançlık (%33,5), kontrol etme (%72), sosyal çevreyi kısıtlama (%63) gibi davranışlar çoğu zaman şiddet olarak görülmemekte, romantik mit olarak kabul edilmektedir. Flört şiddeti, 15-30 yaş arası gençlerde yaygın ve önemli bir sorun olarak öne çıkmaktadır. Araştırmalar kısa ve uzun vadede ciddi ruh sağlığı, beden sağlığı ve sosyal işlev sorunlarına yol açtığını göstermektedir. Flört şiddeti mağduru kadınlarda; depresyon, anksiyete, travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) ve genel psikolojik sıkıntı riski ve CYBE riski 2–3 kat artırmaktadır. Buna ek olarak yaralanmalar, kronik ağrı, baş ağrısı, kas-iskelet ve sindirim sorunları, jinekolojik sorunlar görülebilmektedir. Ayrıca flört şiddeti mağdurları arasında madde kullanımı ve riskli cinsel davranışlar artabilmektedir. Ebeler; adölesanlarla ilk temas noktası olabilen sağlık çalışanlarıdır. Güven ilişkisi kurarak hem şiddeti önlemede hem de erken saptamada kilit konumdadır. Ebelerin birincil önleme stratejileri kapsamında gençlere ve kadınlara flört/partner şiddeti, toplumsal cinsiyet rolleri, sağlıklı ilişki ve onay (rıza) konularında eğitim ve danışmanlık verme rolleri bulunmaktadır. Buna ek olarak tarama rolleri kapsamında, rutin olarak şiddet sorgulaması yapma, gizlilik ve mahremiyet sağlayarak açığa çıkarma yoluyla şiddeti erken saptayıp güvenli destek ve yönlendirme sağlayabilmektedir. Ancak literatürde ebelerin bu konuda yetersiz hissettiği, rehberlik ve

desteğe ihtiyacı olduğu bildirilmiştir. Bu kapsamda lisans eğitiminden hizmet içi eğitime kadar kapsamlı bir eğitim alması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: flört şiddeti, cinsel sağlık, üreme sağlığı, ebelik

Bildiri No: EBEH-20260412-VO9O

Cezaevi ve Sığınmaevinde Bulunan Kadınlarda Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı

Seray Gerey, Arzu Kul Uçtu

Özet

Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre, kapalı kurumlarda bulunan kadınların sağlık ihtiyaçları erkeklere kıyasla daha özgün ve kapsamlıdır. Ancak mevcut sistemler bu gereksinimleri karşılamada yetersiz kalmaktadır. Üreme ve cinsel sağlık bağlamında, bu yetersizlik özellikle kadınların biyolojik ve sosyal gerçeklikleriyle derinden örtüşmektedir. Kadınların aile planlaması, prenatal ve postnatal bakım, doğum hizmetleri, güvenli kürtaj erişimi, mensturasyon yönetimi, serviks ve meme kanseri taraması, teşhisi ve tedavisi gibi alanlarda ihtiyaçları bulunmaktadır. Ancak cezaevi ve sığınmaevi gibi ortamlarda doğum kontrolü ve kürtaj erişimi kısıtlanmakta, prenatal ve postpartum bakım standartların altında kalmaktadır. Bu kısıtlamalar, kapalı kurumlarda bulunan kadınların sağlık hizmetlerine erişimini sistematik olarak sınırlamaktadır. Cezaevi veya Sığınmaevinde bulunan kadınların büyük çoğunluğu 30-40 yaş aralığında, düşük eğitim seviyesine sahip ve sosyoekonomik açıdan dezavantajlı gruptandır. Cezaevi koşullarında hijyen malzemelerine erişimin sınırlı olması, genital hijyen uygulamalarında hatalara (yetersiz kurulama, vajinal duş) ve enfeksiyon riskine yol açmaktadır. Ayrıca araştırmalar kurumlarda bulunan kadınlarda stresin genel nüfusa oranla üç kat daha fazla amenore ve menstrüel düzensizliğe yol açtığını göstermektedir. Diğer yandan rutin prenatal bakıma erişim kurum içi kısıtlamalar nedeniyle sınırlıdır. Aile planlaması ve güvenli kürtaj hizmetlerine erişimde standardizasyon eksikliği, "üreme adaleti" ilkeleriyle çelişmektedir. Cinsel istismar, seks işçiliği öyküsü ve yüksek riskli gebeliklerin görülme sıklığı oldukça yüksektir. "Pembe oda" uygulamaları aile bağlarını korumada etkili olsa da, plansız gebeliklerle sonuçlanabilmektedir. Cezaevi ve sığınmaevlerinde yaşayan kadınların cinsel ve üreme sağlığı hizmetlerine erişimi; yoksulluk, izolasyon ve sınırlı sosyal destek gibi yapısal faktörler nedeniyle önemli ölçüde kısıtlanmaktadır. Bu bağlamda, özellikle sığınmaevlerinde kalan kadınlar için travma duyarlı bakım yaklaşımlarının benimsenmesi ve kapsamlı cinsel ve üreme sağlığı eğitimlerinin

yaygınlaştırılması kritik önem taşımaktadır. Sağlık profesyonellerinin bu dezavantajlı gruplara yönelik araçsal, duygusal ve bilgilendirici destek sunması, kadınların güçlenmesini desteklemekte ve topluma yeniden entegrasyon süreçlerini olumlu yönde etkilemektedir. Bu doğrultuda, hizmetlerin erişilebilirliğini ve niteliğini artırmaya yönelik bütüncül ve hak temelli politikaların geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: cinsel sağlık, üreme sağlığı, kadın mahkumlar, sığınmaevi

Bildiri No: EBEH-20260412-UZDN

Cinsel Sağlığın Sürdürülmesinde Kültüre Duyarlı Ebelik Bakımı

Hanife Kaya, Arzu Kul Uçtu

Özet

Kültürel ve coğrafyaya duyarlı bakım, bireyin sağlık hizmeti alırken sahip olduğu inanç, değer, gelenek ve yaşadığı bölgenin fiziksel şartlarının profesyonel bakıma entegre edilmesidir. Sağlık hizmetlerinde "herkese aynı yöntem" yerine, "herkese ihtiyacına ve değerlerine uygun yaklaşım" ilkesini benimser. Bu yaklaşım, kadının kendini güvende hissetmesini sağlayarak sağlık hizmetine erişimi artırır, dil veya inanç bariyerlerini aşar ve toplum genelindeki sağlık eşitsizliklerini azaltır. Ebeler, kadın sağlığı ve doğum gibi mahremiyetin en üst düzeyde olduğu bir alanda çalıştıkları için bu bakımın merkezinde yer alırlar. Doğum ve cinsel sağlık, pek çok toplumda sadece tıbbi bir olay değil, aynı zamanda derin kültürel anlamlar taşıyan bir süreçtir. Bir ebe, kadının kültürel kodlarını anlaması, onunla güvene dayalı bir bağ kurmasını sağlar. Bu güven sayesinde ebe, toplumda "tabu" olarak görülen cinsel sağlık konularını daha rahat konuşabilir ve hatalı geleneksel uygulamaları kadını incitmeden bilimsel gerçeklerle değiştirebilir. Cinsel sağlığı korumak adına sunulacak öneriler de bu duyarlılıkla şekillenmelidir. Öncelikle, bireylere kendi anatomileri ve üreme hakları konusunda, kültürel hassasiyetleri gözeten anlaşılır eğitimler verilmelidir. Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlardan korunma ve kontraseptif yöntemlere erişim, yerel imkanlar ve inançlar dikkate alınarak teşvik edilmelidir. Ayrıca, düzenli jinekolojik taramaların önemi anlatılırken, mahremiyet duygusuna saygı gösteren bir ortam sunulmalıdır. Sonuç olarak, coğrafi ve kültürel özelliklere saygı duyan bir ebelik yaklaşımı, kadının güçlenmesini sağlar. Bu kapsayıcı bakım, cinsel sağlığın korunmasında sadece tıbbi bir müdahale değil, aynı zamanda toplumsal bir iyileşme aracıdır. Bireyin değerlerine saygı duyulduğunda, sağlık önerilerine uyum artar ve daha sağlıklı nesillerin temeli atılmış olur.

Anahtar Kelimeler: cinsel sağlık, ebelik bakımı, kültüre duyarlı bakım

Bildiri No: EBEH-20260412-IGKW

Madde Kullanım Bozukluğu (MKB) ve Cinsel Sağlık: Ebelik Bakımında Güncel Yaklaşımlar

Hayriye Sağdıç, Arzu Kul Uçtu

Özet

Madde kullanım bozukluğu (MKB) ve cinsel sağlık: ebelik bakımında güncel yaklaşımlar

Madde kullanım bozukluğu, bireyin madde kullanımının fiziksel ya da ruhsal sağlığı olumsuz etkilemesi ve klinik açıdan anlamlı işlev kaybına yol açması ile tanımlanır. Toplumda madde kullanımı daha sık erkeklerle ilişkilendirilse de son yıllarda kadınlarda kullanım sıklığı artmaktadır. Madde kullanmaya başlama yaşı, kullanımı sürdürme nedenleri, tedavi arayışı ve damgalanma açısından cinsiyete özgü farklılıklar bulunmaktadır. Kadınlarda madde kullanımı; toplumsal cinsiyet rolleri, damgalanma ve şiddet döngüsüyle etkileşim içindedir. Özellikle travma, istismar ve şiddet öyküsü bulunan kadınlar güvensiz cinsel ilişkilere, cinsel işlev bozukluklarına ve istenmeyen gebeliklere açık hale getirmektedir. Maddenin karar verme mekanizmalarını bozması ve korunma davranışlarını azaltması nedeniyle cinsel yolla bulaşan enfeksiyon riski ve özellikle enjeksiyon yoluyla kullanımda HIV bulaşma ihtimali ciddi oranda artırmaktadır. Ayrıca, uzun süreli kullanımın yol açtığı hormonal düzensizlikler libido kaybı ve orgazm bozuklukları gibi klinik sorunları tetiklemekte olup, cinselliği çoğu zaman rıza dışı veya madde teminine yönelik bir araç haline getirmektedir. Madde kullanım bozukluğu olan bireylerde cinsel ve üreme sağlığı hizmetlerinin bütüncül sunumu risklerin azaltılması ve sağlığın yükseltilmesinde önemlidir. Sağlığın her biriminde hizmet sunan ebeler MKB'li kadınların erken tanınması, güvenli cinsel danışmanlık hizmeti alması, şiddet ve istismar öykülerinin güvenli biçimde belirlenmesi, uygun hizmetlere yönlendirilmesi, bakımın koordinasyonu ile cinsel ve üreme haklarının korunması gibi kritik rolleri üstlenebilecek konumdadır. Bu doğrultuda ebeler, damgalamayı azaltan, travmaya duyarlı, cinsel sağlığı koruyan ve disiplinler arası bütünleşik bakım modellerinin merkezinde yer almalıdır. Ayrıca ebe, madde kullanımını erken saptayabilecek güven ilişkisi kurabilecek, kadın haklarını güçlendiren bakımı sunabilecek ve savunuculuk

rolleriyle madde kullanan kadınların uygun bakımını sağlayabilecek nitelikte bakım sunmalıdır.

Anahtar Kelimeler: madde kullanım bozukluğu, cinsel sağlık, ebelik bakımı, riskli cinsel davranış, üreme sağlığı

Bildiri No: EBEH-20260412-CNYP

Postpartum Dönemin Genitoüriner Sendromu ve Cinsel Sağlık

Nurevşan Koç, Ebru İnan Kırmızıgül

Özet

Giriş – Amaç: Postpartum dönem, kadın yaşamında hormonal ve fiziksel değişimlerin en yoğun yaşandığı evrelerden biridir. Bu dönemde emzirmeye bağlı gelişen hipoöstrojenizm ve pelvik taban travması, günümüzde "Laktasyona Bağlı Genitoüriner Sendrom (GSL)" başlığı altında değerlendirilen bir dizi semptomla yol açmaktadır. GSL; vajinal atrofi, kuruluk ve pelvik taban zayıflığı gibi bileşenleriyle kadının cinsel yaşam kalitesini doğrudan etkilemektedir. Bu çalışma, postpartum dönemde gelişen genitoüriner sendromun cinsel fonksiyonlar üzerindeki etkilerini literatür verileri ışığında incelemek ve bu süreçteki risk faktörlerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Gereç – Yöntem: Literatür taraması, Google Scholar, PubMed veri tabanlarında "postpartum dönem", "genitoüriner sendrom", "postpartum cinsel işlev" anahtar kelimeleri kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular: Literatür verileri, postpartum dönemdeki kadınların %73,5'inde cinsel işlev bozukluğu görüldüğünü ve FSFI (Kadın Cinsel İşlev Ölçeği) skorlarının klinik eşik değerini (26,55) altında kaldığını (ort. 21,5) göstermektedir. Sistemik derlemeler; vajinal atrofi oranını %63,9, vajinal kuruluğu ise %53,6 olarak bildirmektedir. Disparoni (ağır cinsel ilişki) prevalansı doğum sonrası 3. ayda %60 civarındayken, 12. ayda dahi %28,5 seviyelerinde seyretmektedir. Özellikle emziren kadınlarda cinsel disfonksiyon riski, emzirmeyenlere göre belirgin düzeyde yüksek olduğu bildirilmiştir. Emzirme dönemindeki hipoöstrojenizm; vajinal kayganlığın azalmasına, doku tonusunun kaybına ve cinsel tatminin düşmesine neden olmaktadır. Ayrıca, pelvik taban zayıflığına bağlı gelişen üriner inkontinansın, cinsel disfonksiyon için bağımsız bir risk faktörü olduğu (aOR 1,63) ve kaçırma problemi olan kadınlarda cinsel işlev bozukluğu oranının iki katına çıktığı saptanmıştır. Semptomlar genellikle 6-12. aylar arasında iyileşme eğilimi gösterse de, pek çok kadında sorunlar bir yılı aşabilmektedir.

Sonuç: Postpartum genitoüriner sendrom, özellikle laktasyon döneminde vajinal atrofi, disparoni ve üriner semptomlar aracılığıyla cinsel sağlığı ciddi şekilde kısıtlamaktadır. Doğum sonrası kontrollerde cinsel sağlık ve pelvik taban bütünlüğü rutin olarak sorgulanmalıdır. Erken dönem pelvik taban egzersizleri ve gerektiğinde lokal vajinal tedaviler gibi hedefe yönelik müdahaleler, kadının yaşam kalitesini ve cinsel iyilik halini artırmak için büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: postpartum dönem, laktasyona bağlı genitoüriner sendrom, cinsel işlev bozukluğu, disparoni.

Bildiri No: EBEH-20260413-WIRO

Yaşam Boyu Kadın Cinselliği ve Biyopsikososyal Yaklaşım

Nisan Akçay, Sümeysra Damsarsan

Özet

Kadın cinselliği yaşam boyu değişim gösteren ve biyolojik, psikolojik ve sosyokültürel faktörlerin etkileşimiyle şekillenen dinamik bir süreçtir. Ergenlikten menopoza sonrası döneme kadar uzanan yaşam döngüsünde cinsel işlev, cinsel doyum ve cinsel iyilik hali dönemsel olarak farklılık gösterebilmektedir. Literatürde, kadın cinselliğinin yaşam boyu dinamik ve çok boyutlu bir yapıda olduğu bildirilmektedir. Çocukluk döneminde cinsel gelişim, beden farkındalığı ve mahremiyet kavramlarının temellendiği kritik bir evre olarak değerlendirilmektedir. Ergenlik döneminde hormonal değişimlerle birlikte cinsel farkındalık, romantik ilişkiler ve kimlik gelişimi ön plana çıkmakta, toplumsal ve kültürel normlar belirleyici rol oynamaktadır. Üreme döneminde cinsel işlev ve fertilité odaklı değişimler belirgin hale gelmektedir. Gebelik ve postpartum döneminde hormonal, fiziksel ve psikolojik değişimlerin cinsel isteği etkilediği belirtilmektedir. Bu süreçte beden imajı, psikolojik durum, yaşam kalitesi ve sosyokültürel faktörler önemli belirleyiciler olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca doğum şekli, pelvik taban disfonksiyonu, emzirme, postpartum depresyon ve partner ilişkilerinin de cinsel yaşamı etkilediği bildirilmektedir. Menopoz ve sonrası dönemde östrojen azalmasına bağlı fizyolojik değişikliklerin yanı sıra, psikolojik faktörler ve sosyokültürel tutumlar cinsel işlevi olumsuz etkileyerek kadınlarda libido azalması, lubrikasyon kaybı ve dispareni gibi sorunlara yol açabilmektedir. Bu değişimler çift uyumunu ve yaşam kalitesini de etkileyebilmektedir. Yaşlılık döneminde ise fizyolojik değişiklikler, kronik hastalıklar, ilaç kullanımı ve psikososyal etkenler cinsel yaşamı etkileyerek cinsel performansın azalmasına neden olmaktadır. Bakıldığında; kadın cinselliği yaşam boyu biyopsikososyal faktörlerin etkileşimi doğrultusunda şekillendiği görülmektedir. Bu nedenle sağlık profesyonellerinin her yaşam dönemine özgü, bütüncül ve kültürel duyarlılığı yüksek yaklaşımlar geliştirmesi büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: kadın, cinsellik, cinsel işlev, yaşam dönemleri, biyopsikososyal yaklaşım

Bildiri No: EBEH-20260414-TYMV

Ebeler İçin Yeni Bir Perspektif: Cinsel Fonksiyon Bozukluklarının Değerlendirilmesinde Duygusal Tanımlama Güçlüğü (Aleksitimi)

Ezgi Avcil, Ebru İnan Kırmızıgül

Özet

Giriş – Amaç: Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve FIGO'nun cinsel sağlığı fiziksel, duygusal, zihinsel ve sosyal bir bütünlük olarak tanımlayan vizyonu çerçevesinde, cinsel fonksiyon bozukluklarının (CFB) etiyolojisinde psikososyal ve nörobilişsel değişkenlerin analizi büyük önem taşımaktadır. Aleksitimi; kişinin duygularını tanıma ve ifade etme güçlüğü olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışma; kadının yaşam döngüsü boyunca karşılaştığı CFB değerlendirilmesinde aleksitimi düzeyinin etkisini ve ebelerin bu süreçteki stratejik rolünü literatür ışığında incelemeyi amaçlamaktadır.

Gereç – Yöntem: Literatür; Google Scholar ve PubMed üzerinden "cinsel fonksiyon bozuklukları" ve "aleksitimi" anahtar kelimeleri kullanılarak taranmıştır.

Bulgular: Güncel kanıtlar; aleksitiminin özellikle "duyguları tanımlama güçlüğü" boyutunun, CFB riskini %50'den fazla artırdığını ve cinsel tatmini anlamlı düzeyde azalttığını göstermektedir. Yapılan çalışmalarda, aleksitimi düzeyi yüksek bireylerin cinsel işlev ölçeklerinden (FSFI) anlamlı derecede daha düşük puanlar aldığı ve genel popülasyona oranla uyarılma bozukluğu yaşama sıklığının 2.4 kat daha fazla olduğu saptanmıştır. Bu nörobilişsel bariyer, bireyin interoseptif (vücut içinden gelen kalp atışı, nefes gibi bedensel sinyalleri algılama) farkındalığının zayıflaması sonucu cinsel uyarılma duyularının "haz" yerine "tehdit" olarak yorumlanmasına yol açarak yanıt döngüsünü sekteye uğratmaktadır. Aleksitimi düzeyi yüksek kadınlarda somatizasyon eğiliminin artması; içsel gerilimlerin vajinismus veya disparoni gibi semptomlarla bedenselleştirilmesine zemin hazırlamaktadır.

Sonuç: Ebeler; kadına temas ettikleri her alanda bu "görünmez engeli" fark edebilecek ilk profesyonellerdir. Rutin izlemlerde fiziksel bulguların yanı sıra kadının duygusal okuryazarlığını da kapsayan holistik bir değerlendirme metodolojisi geliştirilmesi zaruridir.

Ebelerin beden farkındalığını artıracak girişimleri klinik çıktıları iyileştirecektir. Sonuç olarak; aleksitimi olgusunun ebelik bakım modellerine entegre edilmesi, hem tanısal doğruluğu artıracak hem de ebelik hizmetlerinin kanıta dayalı ve kişiye özel bir nitelik kazanmasını sağlayacaktır

Anahtar Kelimeler: aleksitimi, cinsel fonksiyon bozukluğu, ebelik, cinsel sağlık, duygu düzenleme

Bildiri No: EBEH-20260416-92JH

Sağır ve İşitme Engelli Kadınlarda Cinsel Sağlık: Bir Derleme

Rabia Ceren Buyrukoğlu, Arzu Kul Uçtu

Özet

Bu derlemenin amacı, sağır ve işitme engelli kadınlarda cinsel sağlık durumunu ve karşılaşılan engelleri incelemektir. Çalışmada literatür taraması yapılmıştır. Dünya genelinde yaklaşık 466 milyon insan işitme kaybıyla yaşamakta olup, bunların önemli bir kısmını kadınlar oluşturmaktadır. Sağır ve işitme engelli kadınlar, cinsel sağlık ve üreme sağlığı hizmetlerine erişimde çok sayıda engelle karşılaşmaktadır. Araştırmalar, sağır kadınların cinsel yaşam kalitesinin genellikle düşük olduğunu göstermektedir. İran'da yapılan bir çalışmada, sağır evli kadınların cinsel yaşam kalitesi puanlarının orta düzeyde olduğu bildirilmiştir. Gana'da gerçekleştirilen araştırmalar, sağır kadınların aile planlaması yöntemleri konusunda sınırlı bilgiye sahip olduğunu ve istenmeyen gebelik oranlarının yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Türkiye'de yapılan bir araştırmada, sağır kadınların %73'ünde cinsel işlev bozukluğu saptanmış olup, fiziksel engelli ve işitme engelli kadınlarda görme engelli kadınlara kıyasla daha yüksek oranda cinsel sorunlar bildirilmiştir. Sağır kadınların cinsel sağlık hizmetlerine erişimde karşılaştıkları temel engeller arasında iletişim güçlükleri, sağlık personelinin işaret dili bilmemesi, erişilebilir bilgi materyallerinin eksikliği, damgalama ve olumsuz tutumlar yer almaktadır. COVID-19 pandemisi döneminde Şili'de yapılan bir çalışmada, sağır kadınların %75'inin cinsel sağlık bilgilerine erişemediği ve %70'inin ebelik hizmeti alamadığı bildirilmiştir. Mevcut engelleri gidermek adına yardımcı teknolojilerin, işaret dili tercümanlarının eğitimi, akran temelli eğitim programları ve erişilebilir dijital içeriklerin geliştirilmesi gerekmektedir. Ekvador'da geliştirilen işaret dili tabanlı bir sosyal ağın, sağır kadınların cinsel sağlık bilgisine erişimini artırmada etkili olduğu gösterilmiştir. Sonuç olarak, sağır ve işitme engelli kadınlar cinsel sağlık hizmetlerine erişimde önemli engellerle karşılaşmakta ve bu durum yaşam kalitelerini olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle, erişilebilir, kapsayıcı ve işaret dili destekli eğitim ve hizmetlerin yaygınlaştırılması büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: sağır kadınlar, işitme engelli kadınlar, cinsel sağlık, sağlık hizmetlerine erişim, iletişim engelleri

Bildiri No: EBEH-20260412-ZJEF

Antenatal Dönemde Cinsel Sağlık: Karşılaşılan Bariyerler ve Çözümler

Zahra Saeidi Mofrad, İlknur Münevver Gönenç

Özet

Giriş – Amaç: Gebelik, kadının biyopsikososyal açıdan önemli değişimler yaşadığı ve bu değişimlerin çiftlerin cinsel yaşamını etkilediği bir dönemdir. Buna karşın cinsel sağlık, antenatal bakımda sıklıkla ihmal edilen alanlardan biri olarak kalmaktadır. Bu çalışmanın amacı, prenatal dönemde cinsel sağlık bakımına erişimi ve sunumunu engelleyen bariyerleri literatür doğrultusunda analiz etmek ve uygulanan kanıta dayalı müdahalelerin cinsel sağlık üzerindeki etkilerini değerlendirmektir.

Gereç – Yöntem: Bu çalışma, betimleyici bir literatür derlemesidir. Literatür taraması, PubMed, Google Scholar ve ulusal veri tabanlarında sistematik bir arama stratejisi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tarama sürecinde “pregnancy”, “sexual health”, “sexual function”, “antenatal care”, “sexual counseling”, “PLISSIT”, “EX-PLISSIT”, “BETTER model”, “cognitive behavioral therapy” ve “pelvic floor exercises” anahtar kelimeleri ve bunların Türkçe karşılıkları farklı kombinasyonlarla kullanılmıştır. Araştırmaya 2016–2025 yılları arasında yayımlanmış, gebelikte cinsel sağlık, cinsel yaşam kalitesi, cinsel danışmanlık ve ebelik uygulamaları ile doğrudan ilişkili özgün araştırmalar, derlemeler ve klinik çalışmalar dahil edilmiştir. Tam metnine ulaşamayan, gebelik dönemi dışındaki popülasyonları içeren ve konu ile doğrudan ilişkili olmayan çalışmalar dışlanmıştır. Belirlenen çalışmalar başlık ve özet düzeyinde incelenmiş, uygun bulunan makaleler tam metin değerlendirmesine alınmıştır. Dahil edilen çalışmalar, çalışma tasarımı, örneklem özellikleri, ele alınan cinsel sağlık bariyerleri ve önerilen ebelik odaklı müdahaleler açısından analiz edilmiş, çalışmalar arasındaki benzerlikler ve farklılıklar karşılaştırmalı olarak sunulmuştur.

Bulgular: Literatür analizi, gebelikte cinsel işlev bozukluğu prevalansının %58–92,5 arasında değiştiğini ve özellikle üçüncü trimesterde artış gösterdiğini kanıtlamaktadır. Temel bariyerler arasında; disparoni, "bebeğe zarar verme" korkusu gibi cinsel mitler,

olumsuz beden algısı ve kültürel engeller saptanmıştır. Ayrıca sağlık profesyonellerinin cinselliği "tartışılması güç bir konu" olarak görerek profesyonel suskunluk eğilimi sergilediği bildirilmektedir. Buna karşılık; PLISSIT ve BETTER modellerine dayalı danışmanlığın, sanal bilişsel davranışçı terapilerin ve düzenli pelvik taban egzersizlerinin kadınların cinsel fonksiyon puanlarında (FSFI) istatistiksel olarak anlamlı ($p<0.001$) iyileşme sağladığı rapor edilmiştir.

Sonuç: Gebelikte cinsel sağlık sorunları yaygın olmasına rağmen profesyonel bakımda ihmal edilmektedir. Yapılandırılmış eğitim ve danışmanlık yaklaşımlarının cinsel fonksiyonun iyileştirilmesi ve çiftler arası yakınlığın artırılmasında etkili olduğu görülmektedir. Bu nedenle cinsel sağlık danışmanlığının rutin antenatal bakıma entegrasyonu ve ebelik başta olmak üzere obstetrik sağlık profesyonellerinin bu alandaki klinik yeterliliklerinin güçlendirilmesi elzemdir.

Anahtar Kelimeler: gebelik, cinsel sağlık, cinsel işlev bozukluğu.

Bildiri No: EBEH-20260417-FQ5T

Obstetrik Şiddetin Sessiz Bedeli: Kadın Cinsel Yaşamına Yansımalar

Nurgül Şimal Yavuz, Ece Özkaradiğın

Özet

Dünya Sağlık Örgütü, obstetrik şiddeti; kadının onuruna, özerkliğine ve temel insan haklarına aykırı eylemleri kapsayan "saygısız ve kötü muamele" olarak tanımlamaktadır. Bu kavram, yalnızca bir sağlık hizmeti kusuru değil, aynı zamanda ciddi bir üreme ve cinsel sağlık hakkı ihlalidir. Bu derlemenin amacı obstetrik şiddetin kadın cinsel yaşamına yansımaları güncel literatür doğrultusunda değerlendirmektir. Küresel ölçekte yürütülen meta-analizler obstetrik şiddetin boyutlarını çarpıcı şekilde ortaya koymaktadır. Mirzania ve ark. (2025) kadınların %54,5'inin, Hakimi ve ark. (2025) ise %59'unun doğum sırasında kötü muameleyle maruz kaldıklarını raporlamıştır. Obstetrik şiddetin cinsel sağlık üzerindeki etkisini doğrudan inceleyen çalışmalar sınırlı olmakla birlikte, dolaylı olarak değerlendiren araştırmalar da bulunmaktadır. Mevcut literatür, obstetrik şiddetin kadınların doğum deneyimini travmatik hale getirerek psikolojik, fiziksel ve ilişkisel düzeyde sonuçlar doğurduğunu ve bu durumun cinsel işlev üzerine yansıdığını göstermektedir. İncelenen bir sistematik derlemeyle göre, obstetrik şiddet maruziyetinin postpartum dönemde cinsel isteksizlik, dispareni ve cinsel doyumda azalma gibi disfonksiyonlara zemin hazırladığı belirtilmektedir. Travmatik doğum deneyimi yaşayan kadınlarda beden algısının bozulduğu, özgüven kaybı yaşandığı ve cinsel yakınlıktan kaçınma davranışlarının geliştiği bildirilmektedir. Obstetrik şiddetin perinatal dönemde travma ve posttravmatik stres bozukluğu ile ilişkili olduğu ve bunun yaşam kalitesini olumsuz etkilediği bildirilmektedir. Benzer şekilde, kadınların obstetrik şiddet deneyimlerini ele alan nitel çalışmalar, doğum sonrası dönemde korku, öfke ve beden algısında bozulma gibi duygusal tepkilerin geliştiğini ortaya koymaktadır. Bu psikolojik etkiler, cinsel istekte azalma, kaçınma davranışı ve ilişki doyumunda düşüş gibi sonuçlara yol açabilmektedir. Sonuç olarak, mevcut kanıtlar obstetrik şiddetin kadın cinsel sağlığını doğrudan ve dolaylı yollarla olumsuz etkilediğini bildirmektedir. Ayrıca obstetrik şiddetin kadınların cinsel ve üreme haklarının ihlali olarak tanımlanması, cinsel özerklik üzerindeki

etkisini vurgulamaktadır. Ancak bu ilişkinin doğrudan analiz edildiği çalışmaların yetersizliği, konunun daha kapsamlı ve multidisipliner yaklaşımlarla incelenmesini zorunlu kılmaktadır. Bu doğrultuda, obstetrik şiddetin cinsel yaşam üzerindeki etkilerinin belirlenmesi hem klinik müdahalelerin iyileştirilmesi hem de kadın sağlığı politikalarının geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: cinsel sağlık, obstetrik şiddet, travma, üreme sağlığı

EBELER VE HEMŞİRELER İÇİN CİNSEL SAĞLIK SEMPOZYUMU 2026

İletişim & Organizasyon Sekreteryası:
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi
E-Posta: info@cinselsagliksempozyumu.com
Web: www.cinselsagliksempozyumu.com

Her Hakkı Saklıdır © 2026